

Інтелекція ще не стала виразником інтересів громадянського суспільства. Таку думку висловив заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш. Детальніше про дискусію, яка відбулась за редакційним «круглим» столом, читайте у найближчому номері «Голосу України».

Голос України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1665 р. Петра Дорошенка обрано гетьманом Правобережної України. ■ 1815 р. Закінчив роботу Віденський конгрес. Його заключний акт, зокрема, приєднував до Австрії Тернопільський округ, а до Росії — частину Польщі, Фінляндію та Бессарабію. ■ 1878 р. Народився актор, режисер і педагог Іван Мар'яненко. ■ 1920 р. У результаті наступу Першої Кінної армії Будьонного польські війська відступили за р. Збруч. ■ 1980 р. Не стало відомого актора, Шевченківського лауреата Михайла Задніпровського.

Досвід дії не замінить

Живий інтерес до китайсько-го досвіду реформування країни став лейтмотивом зустрічі Голови Верховної Ради України Івана Плюща із заступником Голови Народної політичної консультативної ради КНР Лі Гуйсянем. «Наші держави поєднує бажання побудувати демократичне правове суспільство, в якому народові гарантувалося б гідне життя», — заявив Голова ВР. Він підкреслив, що ми повинні всебічно використовувати наявний потенціал двосторонніх відносин і на міждержавно-

му, і на міжрегіональному рівнях. На думку І. Плюща, перехід від централізованої планової економіки до ринкових відносин — досить складний шлях, який Китаю в цілому вже вдалося подолати. Україні під час розв'язання багатьох проблем у пригоді може стати не тільки досвід, а й пряме взаємовигідне співробітництво. Але остаточний успіх реформ у державі, звісно, залежить від її народу. «Крім нас самих, наших проблем ніхто не вирішить», — наголосив Іван Плющ.

На саміті обговорюють Євроконституцію

Президент України Леонід Кучма прибув до Італії для участі в саміті глав держав Центральної Європи. З міланського аеропорту він вирушив до Вербани, де відбулися офіційна церемонія зустрічі та робоча зустріч глав держав. У місті Стреза Леонід Кучма провів низку двосторонніх зустрічей: з президентами Італії — К. Чампі, Югославії — В. Коштуницею, ФРН — Й.

Рау, Австрії — Т. Клецилем, Словенії — М. Кучаном.

Сьогодні відбудеться робоча зустріч глав держав Центральної Європи, присвячена темі «Країни великої Європи та Європейська Конституція». Очікується, що після її закінчення Президент України зустрінеється з представниками засобів масової інформації і ввечері повернеться до Києва.

Антоніна
Червінська —
лауреат конкурсу
«Голос України»

10

УСІМ СМЕРТЯМ НА ЗЛО

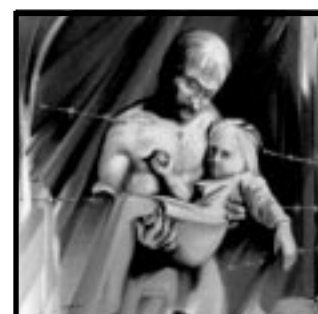
Двічі розстріляний і раз контужений, шість разів поранений солдат-фронтовик Григорій Петрович Плигач з мальовничого села Михайлівки, що в Диканському районі, пройшов тисячі кілометрів доріг війни, але переміг ворога і смерть. Збудував дім, посадив сад, виховав чудових дітей. Ніколи, навіть у найтяжчі хвилини, не полишав оптимізму й почуття гумору. Це, власне, й допомагало вижити. Доживають вік удвох з дружиною — Катериною Миколаївною — і постійно передплатують улюблену газету «Голос України». З нею і пощастило: виграли як заохочувальний приз фарфорову сувенірну пляшку з ювілейною символікою газети, а в ній — півлітра з четвертинкою «Іванової гори», найкращої полтавської горілки. Будьмо, на довгій літ!

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Складові його
багатства

11

Довгий шлях до
справедливості

12

Бракує скликання

Я інвалід Великої Вітчизняної війни І групи. Воювала в артилерії, маю орден і 13 медалей. Тепер на пенсії. Була також депутатом районної ради з 1950 по 1959 рік. Нині таким депутатам дають надбавку до пенсії, але тільки тим, хто працював чотири скликання. А в мене — лише три. Свого часу виборці йшли до мене зі своїми проблемами, просили допомоги, і я старалася для них, як могла. А хто тепер допоможе мені?

Марія ТУР.

Воронеж
Шосткинського району
Сумської області.

По дорозі до нового парламенту

Верховна Рада України 289 голосами прийняла нову редакцію Закону «Про вибори народних депутатів України». На відміну від попередньої, вона передбачає вже не суто пропорційну, а змішану виборчу систему у співвідношенні 75 на 25 відсотків. Тобто 335 депутатів обиратимуть за партійними списками, а 115 — в одномандатних виборчих округах. Чи можна вважати нинішній варіант виборчого закону компромісним?

Роман БЕЗСМЕРТНИЙ, постійний представник Президента України в парламенті, фракція НДП:

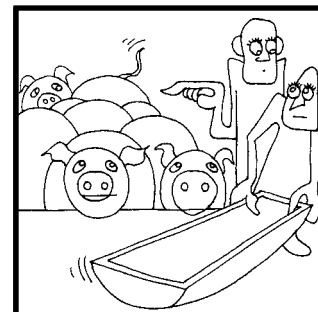
— Верховна Рада має право приймати будь-який документ, тим більше виборчий закон. Але його концепція і зміст проблематичні. Проголосовано модель, яку апріорно вже було заперечено Президентом України, тож перспективи підписання

цього закону дискусійні.

Григорій ДАШУТІН, депутатська група «Грудова Україна»:

Пропорційна виборча система — це прогрес у тих державах, де вже структурований парламент, суспільство, де партії несуть відповідальність. У нас ще цього немає, тож, як завжди, поспішаємо.

(Закінчення на 3-й стор.).

Курінь

13

Нас, як іржа, роз'їдає корупція

На цьому наголосив Голова Верховної Ради Іван Плющ під час зустрічі з керівниками вищих органів фінансового контролю Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Киргизії, Казахстану, Молдови, Російської Федерації, Таджикистану, які на запрошення Рахункової палати України проводять у Києві свою чергову сесію.

«Природа формування демократичних держав і цивілізованих суспільств у нас спільна, — підкреслив Іван Плющ, — тому і завдання, які стоять перед контролюючими органами, однакові».

Поглиблюючи цю думку, голова Рахункової палати України Валентин Симоненко, зокрема, зауважив, що шлях нагромадження первинного капіталу у країнах СНД схожий — це зловживання дер-

жавними фінансами та державною власністю. Рахункові палати виконують контрольні функції своїх парламентів, а отже, контрольні функції своїх народів. Щодо України Валентин Симоненко переконаний: це держава багата, гроші є, тільки їх неправильно використовують. Тому обмін досвідом для всіх має дуже велике значення.

Голова Рахункової палати Російської Федерації Сергій Степашин вважає обов'язковим, щоб у кожній країні повнокровно діяв інститут, який може поставити правильний діагноз економіці. Ця місія покладається на контролюючі фінансові органи. Він повідомив, що на київській сесії передбачено прийняти декларацію про принципи незалежного фінансового контролю, яку потрібно обговорити під час зустрічі глав урядів країн СНД.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Парламентська хроніка

«Шкідливу» рекламу — лише вночі

Вечірнє засідання
7 червня

Після призначення суддів депутати проголосували за ряд попередньо обговорених проектів законів. Так, у цілому прийнято зміни до Закону «Про стимулювання розвитку сільськогосподарства на період 2001—2004 років». Передбачається виключити, із закону положення, відповідно до якого Кабінету Міністрів України щорічно доручалося встановлювати граничний рівень цін (тарифів) на електроенергію, газ і нафтопродукти вітчизняного виробництва, що споживаються сільськогосподарськими підприємствами. А також вилучити положення щодо звільнення сільгоспвиробників від сплати мита та інших податків при ввезенні в Україну з 1 лютого по 1 жовтня дизельного пального. На думку розробників законопроекту, державне регулювання тарифів на енергоресурси призведе до їх штучного дефіциту на агропромисловому ринку України.

Схвалено в цілому законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (Закону «Про систему оподаткування» та декрету Кабінету Міністрів «Про місцеві податки і збори») щодо скасування екскурсійно-туристичного збору. Парламент законом схвалив рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2001 році для участі в багатонаціональних миротворчих навчаннях, що розпочнуться 15 червня. Прийнято постанову про проведення спеціального засідання Верховної Ради України 22 червня 2001 року — в день

60-річчя початку Великої Вітчизняної війни.

У першому читанні проголосовано проект закону «Про політичну рекламу і політичну агітацію», поданий народним депутатом В. Мішурою (фракція КПУ). Ним пропонується визначити умови використання ЗМІ в політичній рекламі й агітації, права та обов'язки суб'єктів політичного процесу, окремих державних органів та ЗМІ. Депутати підтримали в першому читанні й нову редакцію закону «Про рекламу», яку внесли депутати О. Зінченко, І. Гаврилов, В. Алексєєв, В. Шевченко. Основні нововведення законопроекту, зокрема, такі: врегулювання порядку розповсюдження політичної реклами, заборона застосування порівняльної реклами, заборона трансляції рекламної продукції нерезидентів без її оплати в Україні, додаткові вимоги щодо реклами лікарських засобів, дозвіл на рекламу тютюнових виробів та алкогольних напоїв на телебаченні й радіо у нічний час з 23 до 6 години, дозвіл на рекламу еротичної продукції лише у відповідних спеціалізованих виданнях та магазинах. У першому читанні також схвалено законопроект про внесення змін до Закону «Про захист прав споживачів».

За скороченою процедурою затверджено проекти постанов ВР про зміну меж міст Буськ і Яворів Львівської області та міста Лебедин Сумської області; зміни до Закону «Про державний бюджет України на 2001 рік» у першому читанні та ін.

Юліана ШЕВЧУК.

Ранкове і денне
засідання 8 червня

Парламентарії обговорили проекти законів про внесення змін до Закону України «Про концесії» (автори — народні депутати Олександр Турчинов та Олександр Гудима). Перший пропонував заборонити передавати у концесію газо- та нафтопроекти як стратегічні об'єкти, бо під виглядом передачі може здійснюватися їхня фактична безплатна приватизація.

Проект Олександра Гудими ліберальніший і передбачає передачу таких об'єктів у концесію за переліком, який розглядається і затверджується Верховною Радою. На голосування виносяться обидва проекти.

Бурхливу дискусію викликало обговорення змін до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». Доповідач, народний депутат Іван Ткаленко запропонував додати радикальні заходи щодо розв'язання цього непростого питання. Про фактичний стан рахунків в Ощадбанку, наголосив доповідач, достовірної інформації, як не дивно, ніхто не має. З'ясовано, що 74 відсотки вкладників — це люди віком за 60 років. За нинішнього стану економіки сподіватися цим громадянам на повернення своїх заощаджень, очевидно, марно. Разом з тим серед вкладників 18 відсотків людей, які мають на книжках до тисячі крб., понад 30 відсотків вкладників — по п'ять тисяч крб. і лише 18 відсотків заощадили більш як 5 тис. крб.

Радикально, але нереально

Законопроект пропонує повернути цілком гроші тим, хто має на книжці до тисячі крб., відповідно їх проіндексувавши. Тим, хто має 5 тис. крб., проіндексувати до 3500 крб., а тим, хто має більше, проіндексувати 20 відсотків. Дати можливість також використати на оплату комунальних послуг 50 відсотків поновлених грошових рахунків заощаджень громадян. Таким чином, вважають розробники законопроекту, держава зможе розрахуватися зі своїми співвітчизниками протягом п'яти років. Законопроект не знайшов одностайної підтримки, значна частина народних депутатів наполягала на тому, що індексація заощаджень громадян має бути здійснена цілком, без усяких обмежень і повернута вкладникам. А сума ця, як відомо, становить понад 130 млрд. грн. Запропоновано продовжити працювати над цим законопроектом.

На сесії було також обговорено проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів України (у зв'язку з прийняттям Закону України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації») про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки; про тваринний світ (нова редакція) та інші.

Головуючий поінформував про вихід із фракції «Реформи-Конгрес» народного депутата К. Жеваго, а із фракції «Демсоюзу» — Л. Гусака, С. Супруна, В. Чаговця.

Анатолій КАРАСЬ.

Хто може заборонити «розум, честь і совість епохи»

НОВА НОРМА: Верховна Рада України ухвалила Закон «Про політичні партії в Україні».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що крім інших питань діяльності політичних партій в Україні (про основні законодавчі положення регулювання їх діяльності йшлося у попередньому числі «ЗАКОНОДАВЦЯ»), чітко визначено органи, які здійснюють державний контроль за партійною діяльністю. Цю функцію законом покладено на:

— Міністерство юстиції — за додержанням партією вимог Конституції та законів України, а також статуту партії; — Центральну виборчу комісію та окружні комісії — за додержанням порядку участі партій у політичному процесі.

У разі порушення партіями Конституції та інших законів України до них можуть бути вжиті такі заходи:

1) попередження про недопущення незаконної діяльності;

2) заборона партії.

Попередження про недопущення незаконної діяльності передбачено як припис про недопущення протиправних вчинків. Підставою для такого припису є публічне оголошення керівними органами партії наміру вчинення партією дій, за які законами України передбачено юридичну відповідальність. Якщо вчинені партією дії не тягнуть іншого виду юридичної відповідальності, припис зобов'язує лише усунути допущені правопорушення. Закон вимагає від керівництва партії належним чином відреагувати на такий припис — невідкладно усунути порушення законодавства, що стали підставою винесення попередження, і в п'ятиденний термін повідомити про вжиті заходи органу, який виніс попередження.

Заборона партії — це найсуворіший захід, який може бути вжитий до партії у випадку порушення вимог

щодо створення і діяльності партій, встановлених Конституцією та законами України. **На жаль, закон не вказує на характер порушення, яке може бути підставою для заборони партії (що слід визнати недоліком закону, бо це дає можливість відповідним органам та посадовим особам значною мірою вдаватися до заборони на власний розсуд).** Очевидно, йдеться не просто про дрібні порушення відповідного законодавства, а про грубі, систематичні порушення, або ж такі, що унеможливають діяльність партії в рамках існуючої правової системи України. Скажімо, це мають бути дії, спрямовані на ліквідацію незалежності України; зміну конституційного ладу насильницьким шляхом; порушення суверенітету і територіальної цілісності України; підрив безпеки держави; незаконне захоплення державної влади; пропаганду війни, насильства, розпалювання міжтнічної, расової чи релігійної ворожнечі; посягання на права і свободи людини; посягання на здоров'я населення; утворення і функціонування воєнізованих формувань. Цей висновок напрашується з ст. 5 закону, яка передбачає, що утворення і діяльність партій забороняється, якщо їх програмні цілі або дії саме такого спрямування.

Заборона діяльності партії означає припинення діяльності партії, розпуск керівних органів, обласних, міських, районних організацій партії, її первинних осередків та інших структурних утворень, передбачених статутом партії, припинення членства в політичній партії.

Діяльність партії може бути також припинена у разі анулювання реєстраційного свідоцтва про її реєстрацію. Підстави для такого анулювання:

1) невиконання партією вимоги щодо забезпечення протягом шести місяців з дня реєстрації утворення та реєстрації

своїх обласних, міських, районних організацій у більшості обласних України;

2) виявлення протягом трьох років з дня реєстрації партії недостовірних відомостей у поданих на реєстрацію документах;

3) невисунення партією своїх кандидатів по виборах Президента України та виборах народних депутатів України протягом десяти років. Інші підстави для анулювання реєстраційного свідоцтва не допускаються.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що заборона партії та анулювання реєстраційного свідоцтва здійснюється у судовому порядку. Рішення про це може прийняти лише Верховний Суд України за поданням Міністерства юстиції чи Генеральної прокуратури (у разі заборони партії) або Міністерства юстиції (у разі анулювання реєстраційного свідоцтва).

ДЛЯ ДОВІДКИ: Закон прийнято парламентом 5 квітня 2001 р., він набрав чинності з 28 квітня 2001 р. З повним його текстом можна ознайомитися в «Голосі України» від 12 травня ц. р.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики
нагадують норму ст. 68
Конституції України:

«Незнання законів
не звільняє
від юридичної
відповідальності»

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Хресний хід Україною

Від Володимирського собору, що в древньому Херсонесі, близько тисячі прочан почали хресний хід, який пройде всіма єпархіями України і завершиться 28 серпня в Києво-Печерській лаврі.

Прочани вже відвідали церкви Бахчисарая, Сімферополя і вийшли на материкову Україну. Організатори ходу — об'єднання громадян на підтримку канонічного православ'я в Україні — хочуть привернути увагу до проблем православ'я у державі. Акція проводиться у зв'язку із входженням православного світу у третє тисячоліття. Наголошується також, що хід не має політичного характеру, а його мета — зміцнення у вірі і чеснотах православного народу і відвернення соціальних конфліктів та інших негативних наслідків діяльності місіонерів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фотофакт

Вшанування Державного прапора України в селищі Богородчани, що в Івано-Франківській області, збіглося в часі з програмою міжнародних Шевченківських літературно-мистецьких свят.

Фото В'ячеслава ЧЕРНІЯ (Укрінформ).

Світами, світами...

Випускники 1941-го

Не було в мене випускного вечора. У сорок першому я мав закінчити восьмирічку в Антонінах. Першого вересня 1940-го прийшов до школи, вчився легко, радісно і мріяв про вищу освіту. Та до кінця осені мусив кинути школу. У нашу хатину, що більше скидалася на сарай, надовго вселилися нестатки.

Мій батько вірою і правдою відслужив царю-батюшці на одному з трьох найбільших кораблів «Петропавловськ» і нажив там виразку, яка геть виснажила його. Тому годувати родину мусив я. Коли мої однокласники збиралися на випускний, я був справжнісіньким іздовим. Дуже шкодував за школою, але власноруч зароблений хліб, поважність глави сім'ї — це вже щось!

Війна чорним вихором рознесла моїх шкільних друзів, як той вишневий цвіт. На фронт 14-літніх не брали, дехто тікав сам. Я не міг — на моєму утриманні було дві сестри, хворий батько. І покотила хвиля окупації...

А жити треба. Сіяти, збирати. Фашисти таборилися в містах, містечках. Уперше після викачування всього урожаю у «закрома» ми від'їлися. Моя Красилівщина — поля, поля, як розстелена карта... У травні 42-го, якраз сіяли гречку, мене

забрали й вивезли до великого рейху на примусові роботи. Добре, що старшу сестру ми надійно переховували, насильства вона не витримала б.

У гірському мішку на лісопилці в Австрії я став німецьким рабом. Ми пиляли на дошки віковічні ялини. Бараків для невільників з усього світу треба було ой як багато! Освоїв 45-кілограмову пилку-гільйотину, і за це господар ставився до мене непогано.

Австрія полюбила мене чистою, господарністю. Я часто замислювався: тут, серед каміння, живе народ заможно, чому ж так бідує моя рідна Україна? Дійшла до мене звістка про те, що недужого батька мого мобілізували в 44-му.

Звільнивши Зальцбург, американці покинули нас, рейхівських невільників, напризволяще.

Далі — Айзенштадт, пересильний полк. Знову бараки, горох з черва-

«... Я став німецьким рабом»

ми, голод. Перемога! Всі на радощах п'яні, радіо кричить. Хлопці з'їли чийось корову, лише кісткяк лишилися. А СМЕРШ проводить фільтрацію: хто ти, звідки, де родичі, чи нема, бува, серед них ворогів народу... І так зо два місяці.

Нарешті я потрапив у справжню військову частину, у серпні сорок п'ятого. Ось тут оцінили мою восьмирічну незакінчену освіту, одразу направили на посаду старшого сержанта метеослужби, та ще й платили місячно двісті рублів. Згодом я розжився на трофейний «ФОТОКОР». Своїй онуці, як найдорощий спадок, передав армійський альбом, вона його дуже любить дивитися. У ньому юність Другої повітряної армії, нашої військової частини.

Доля була прихильна до мене: у 1948 році я з'єднався з родиною. І застав батька ще живим.

Тепер на пенсії маю досить часу, читаю Крип'якевича, Грушевського... І, бува, думаю: щастя й нещастя України — у нашій багатющій землі.

Михайло ЗАГОРОЙЧУК,
учасник бойових дій.Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.

Записала Віра ШПИЛЬОВА.

Кримінал

Депутатського помічника «замовили»

У Херсоні вбито Олександра Парчука, помічника-консультанта народного депутата України Сергія Кириченка.

Злочинці розстріляли його разом із 24-річною дружиною о пів на одинадцять вечора, коли господарі на автомобілі під'їхали до воріт власного будинку.

Сергій Кириченко прибув на місце трагедії вже за годину. На його думку, вбивство планувалося заздалегідь: за кілька днів покійний казав депутату, що в нього раптом відключався телефон, на деякий час зникла електроенергія, вийшла з ладу система телеохорони будинку.

— Міліція розробляє кілька версій, зокрема, версію кримінальних розборок, — зазначив у розмові з кореспондентом перший заступник начальника УМВС Херсонщини полковник Анатолій Науменко. — Але політичні мотиви ми відкидаємо.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Тривога

А тут ми перші

За рівнем забруднення техногенними продуктами Україна посідає перше місце в Європі: на 1 кв. км площі припадає майже 100 тонн токсичних промислових відходів, а в розрахунку на душу населення — 1,2 тонн.

У номер

Думки з приводу

По дорозі до нового парламенту

(Початок на 1-й стор.).

Олександр ЗІНЧЕНКО,
фракція СДПУ(о):

— Думаю, нинішній варіант виборчого закону має резерв у 300 голосів, тобто перспективу подолання президентського вето. Та й обґрунтувати застосування права вето буде досить складно. Прийняті формулювання позбуті багатьох зауважень Президента, скажімо, стосовно діяльності партій на виборчих дільницях, участі іноземців у виборчій кампанії. Під запитанням залишається хіба що пропорція між депутатами, обраними за партійними списками і в округах. Збільшення виборчих округів означатиме, що набагато складніше буде перемогти на виборах людям невідомим, які не пройшли випробування справами.

Володимир МАРЧЕНКО,
позафракційний, ПСПУ:

— Виборчий закон і за змішаною системою, і за мажоритарною у будь-яких пропорціях не відсікає прихід олігархів у всі структури влади. Бо сьогодні, крім офіційно зареєстрованих політичних партій, є потужна сила в тіні: це партія влади, адміністративний ресурс. Ми підтримали нинішній проект виборчого закону, бо в ньому закладено досить потужні механізми проти фальсифікації виборів.

Петро ПОРОШЕНКО,
депутатська група «Солідарність»:

— Сьогодні, менш як за рік до виборів, не варто змінювати суть виборчого законодавства. Єдине, на чому радив би сконцентрувати увагу, — на збільшенні прозорості виборчого процесу, прав спостерігачів і членів виборчих комісій, на підвищенні рівня контролю за діяльністю і дільничних, і територіальних, і центральних виборчих комісій. На врегулюванні судового вирішення спорів між кандидатами в депутати.

Записала
Юліана ШЕВЧУК.

Київ

У них повноважень більше

Учора завершився візит до Києва делегації Конституційного Суду Словенії на чолі з його головою Францом Тестеном.

Найвищі судові інстанції обох країн є членами конференції конституційних судів держав — членів Ради Європи. Членство в цій міжнародній спільноті свідчить про їх високу компетентність та відповідність європейській моделі органів конституційного контролю.

Голова Конституційного Суду України Віктор Скомороха відзначив, що КС Словенії вирішує спори стосовно повноважень судів та інших державних органів або спори про розподіл повноважень між Державними Зборами, президентом і урядом, приймає рішення про неконституційність актів і діяльності політичних партій.

Рух до об'єднання

Український народний рух та Народний рух України мають намір підписати декларацію про своє об'єднання. Зробити це уповноважено голів партій — Юрія Костенка та Геннадія Удовенка. Таке рішення у четвер під час спільного засідання ухвалили президії центральних проводів та парламентських фракцій обох Рухів.

У проєкті декларації говориться, що, як рівноправні політичні суб'єкти, партії мають намір розпочати злиття в єдиний виборчий блок у складі широкого виборчого об'єднання національно-демократичних сил на парламентських та місцевих виборах 2002 року, а також об'єднання в єдиний Рух відразу по закінченні виборів навесні 2002 року.

На засіданні вирішено проводити спільні засідання фракцій.

Підписання має відбутися сьогодні, на з'їзді Українського народного руху.

Фотофакт

У сільгосптоваристві «Благовіщенка» на Запоріжжі йде заготівля кормів.

За повідомленнями інформаційних агентств та власних кореспондентів «ГУ». Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Неначе писанка село

Щогорічним переможцем конкурсу на крашу забудову і благоустрій населених пунктів Буковини, який проводить Чернівецька облрада, стало село Бернове, що в Кельменецькому районі.

Оргкомітет одностайно віддав йому пальму першості, оскільки воно за останні роки неспізнано змінилося. Тут виросло багато новобудов, впорядковано громадський центр, відремонтовано шляхи тощо.

А стимулюють до участі в конкурсі чималі грошові премії. Умовами огляду передбачено, що половину цих винагород сільрада повинна використати на подальше впорядкування.

Василь БАБУХ.

Хабарники є, на жаль, і серед суддів

Відкритість, відвертість, прозорість у стосунках з пресою декларує нове керівництво Вищої ради юстиції (ВРЮ). Нагадаємо, що після проведення ротації керівником ради став народний депутат України Сергій Ківалов (на фото).

На прес-конференції, присвяченій триріччю ВРЮ, він пообіцяв журналістам, що вони матимуть змогу бути присутніми на засіданнях ради під час обговорення різних питань. Сергій Ківалов вважає, що такий підхід та допомога журналістів у висвітленні засідань ради в деяких справах, зокрема, під час розгляду дисциплінарних справ суддів, сприятиме профілактиці порушень з боку суддів, які, на жаль, сьогодні ще є. За три роки існування Вищої ради юстиції за поданнями ради звільнено 29 суддів за порушення присяги судді, двох звільнено за хабарництво.

ВРЮ здійснює діяльність, спрямовану на формування якісного, професійного суддівського корпусу, в міру своїх можливостей сприяє розв'язанню проблем судочинства, соціально-побутових питань суддів. За роки існування рада розглянула 3402 скарги і заяви громадян, 168 звернень народних депутатів України, прийняла під час особистих прийомів 1112 громадян.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

ПОЛІТИКА

Псевдосоціологи, або Особливості «маніпульованої демократії»

Точка зору

В Україні також можливий варіант демократії без усвідомленої участі... українського демосу, але з його активним маніпуляційним використанням.

Народ, збитий з пантелику настанням розрухи, соціальним і майновим розшаруванням і волею, котра виявилася неприбутковою, а тому й непотрібною, — знову почав заважати можновладцям. А щоб він не заважав, а видимість демократії створював, ним почали маніпулювати. Залякуючи, купуючи, обманюючи або роблячи все це в комплексі.

І щодалі, то більше. На перший план вийшло змагання не програм або світоглядів політичних сил, а передвиборних технологій, котрі й створюють **головний пострадянський виборчий феномен**, абсолютно незрозумілий і невіддільний здоровому глуздові, приміром, західних спостерігачів. **Люди у країнах СНД масово й добровільно голосують за тих, хто довів їх до напівскотинячого існування і хто цілковито політично збанкрутував за роки попереднього правління.**

А коли не голосують і не обирають, то за них це роблять інші. Всілякі фальсифікатори, які, користуючись соціально-політичною апатією людей і нерозвиненістю інституцій громадянського суспільства (партій, рухів, вільних профспілок), не тільки обманюють суспільну свідомість, а й навіть «потрібні» бюлетені кидають до урн за заздалегідь заданою схемою, підганяючи належну «цифру». Для зручності вони вже використовують термін «маніпульована демократія». Саме ці люди, як на мене, і є фахівці, котрі не тільки висмоктують із пальця потрібні варіанти обману чи викривлення дійсності, а й використовують їхні потрібні «параметри» для зміцнення існуючих режимів. «Псевдосоціологи» — то передусім різного роду «інженери людських душ»: учені, громадські діячі, творча інтелігенція, журналісти. І не так важливо, чи роблять вони це за гроші, чи керуючись почуттям самоутвердження. Наукового, соціального, політичного.

Псевдосоціологи-міфотворці

Це спеці-маніпулятори найвищого класу. Вони розробляють стратегію і тактику утримання, виправдання і повторного захоплення влади носіями існуючих режимів. Передусім — це придворні теоретики-політологи та іміджмейкери-практики, які й вигадали, приміром, у Росії, а згодом і в Україні всі ці основоположні міфи-заморочки виборних кампаній на кшталт «боротьби з червоною загрозою», «всенародної підтримки курсу президента», «протистояння реформатор—консерватор», «реформи — то благо» і т. д. і т. п.

Ці діячі мають три головні завдання. **По-перше**, максимально обілити дійсність, зробивши її привабливою, і очорнити всі інші можливі перспективи в разі приходу до влади суперників нинішніх хазяїв. Звідси ота, здавалося б незрозуміла, мінливість у виборі ворогів. Приміром, в Україні 1994 року «засували» Кравчука, як ім здавалося, «надмірного націоналіста», а вже 1999-го боролися з комунізмом. Остаточного все заплутала Росія: там у 1996-му боролися з «червоним ре-

ваншем імені Зюганова». Під час думських виборів 1999-го цю справу продовжили, але до КПРФ приплели ще один номенклатурний блок «Отечество — вся Россия» з Примаковим і Лужковим. А вже на президентських виборах 2000-го комуністи були просто тлом, а з Кремля «мочили» ліберала Явлінського. Він став головною небезпекою, і його злякалися. Що тільки підтвердило очевидне: влада боїться кожного, хто зазіхає на її місце.

По-друге, привабливими повинні здаватися головні дійові особи — репрезентанти режимів. І тому тільки під час передвиборних кампаній ми дізнаємося, що кандидати вміють танцювати твіст з «баринею» і грати на гітарі, а їхні дружини здригаються ночами, згадуючи про тяжку долю дітей, старих людей та інвалідів. Під чітким, добре оплачуваним керівництвом псевдосоціологів кандидати чарівно посміхаються і можуть пустити сльозу, розчулитися і грізно насупити брови у праведному обуренні, побачивши нещастя. А суперники їхні — то, звичайно, справжнісіньке породження пекла.

Третє завдання, либонь, найскладніше: заздалегідь прорахувати й виставити у суспільній свідомості «маяки» — потрібні підсумкові цифри кампаній. Людей неначе поступово готують усіма можливими способами до того, що кандидат не може програти за їх власною людською волею й їх вибором. Для цього потрібні різноманітні дослідження й опитування, потім належним чином інтерпретовані політологами, політиками, державними діячами тощо. Все це роблять, і з'являється... «безальтернативний кандидат». В Україні відомий політолог, директор Київського центру політологічних досліджень і конфліктології Михайло Погребинський заздалегідь назвав цифру успіху — між 56 і 57 відсотками. Так і сталося.

У Росії всі зацікавлені спочатку односторонньо казали про необхідність і користність саме такого розвитку подій: мовляв, не треба розколу в суспільстві, заощадимо кошти тощо. А потім, коли Путін не довбав 5—6%, а суперники поспішили радіти і навіть зловтішатися з путінських псевдосоціологів у прямому ефірі НТБ, головний політолог Кремля, президент фонду «Ефективна політика» Гліб Павловський з досить відвертою і ехидною посмішкою «заспокоїв» усіх: мовляв, залишилося ще кілька часових поясів і їхні голоси рахуватимуть годин п'ять-шість. І в результаті — Путін переміг, набираючи далі по одному потрібному відсотку за годину...

«Душевні» псевдосоціологи

Ці фахівці — всілякі психологи — займаються безпосереднім вивченням душевного стану суспільства, його переваг, симпатій і неприйняттів, відповідності окремих стереотипів різним категоріям людей. Принцип такої роботи також чітко й відверто сформулював ще Геббельс, який говорив перед виступами: скажіть, хто сидить в аудиторії, і я за п'ять

хвилин зроблю їх націонал-соціалістами.

Російська Агенція регіональних політичних досліджень (АРПД), приміром, також твердить, що є кілька типів сприйнятливості виборців. Приміром, під час думських виборів у Росії було встановлено, що електорат Лужкова — Примакова має підвищену чутливість до наїздів їхніх «вождів» із ЗМІ, а виборці КПРФ до цього глухі. Тому й працювали у відповідних напрямках.

У цій роботі важливі й окремі відомі особистості (політики, відомі естрадні зірки), і цілі інституції. Так, Єльцин 1991 року на вибори йшов у зв'язці з популярним генералом Руцьким, а 1996-го використав генерала Лебеда. А Путін у 2000-му взагалі спирався на цілу армію, що воювала в Чечні. Причому, як на мене, проста: армія, військовики мають достатній запас народного довір'я, бо асоціюються з «міцною рукою», здатною навести поряток.

Є й національні особливості. Приміром, у Татарстані Єльцин із зав'язаними очима в улюблений татарами національний грі розбивав палкою глек і добував потрібні голоси разом з образом «спритного джигіта». А в Україні під час всеукраїнського референдуму 16 квітня 2000 року полестили нацистським, надрукувавши бюлетені їхніми рідними мовами.

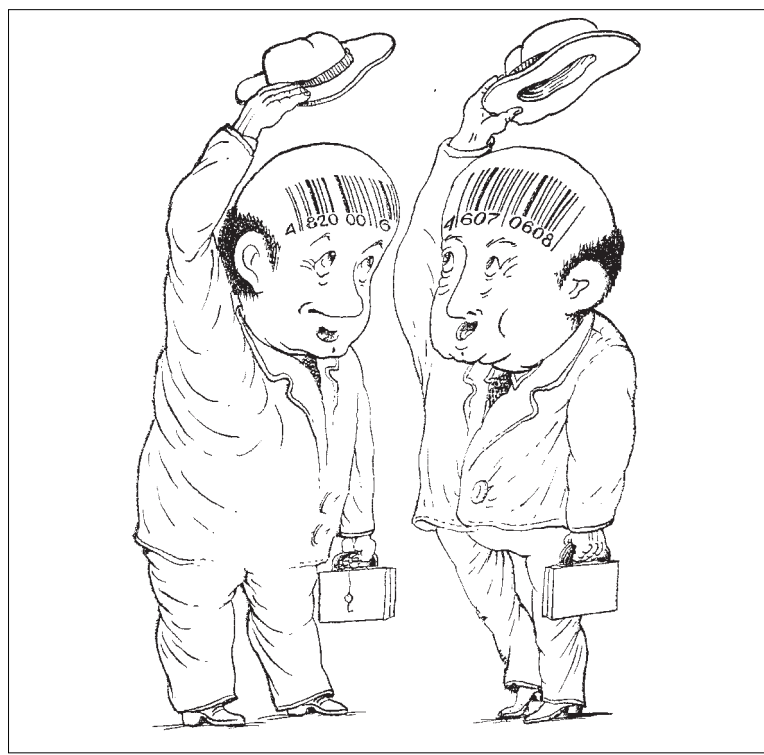
У хід ідуть неприховані й завуальовані лестоші на адресу народу. В Росії грають на почуттях «великої імперії» і здатності росіян протистояти цілому світові. В Україні трохи простіше: директор українського Інституту соціології Володимир Паніотто, пояснюючи однаковість громадян під час референдуму, заявив, що це — наслідок менталітету: мовляв, українці ніколи не знімалися, що не розуміють поставлених їм запитань, а тому голосують або «за», або «проти».

З цього, за велінням В. Паніотто і М. Погребинського, з'явився й новий «хіт» з приводу подальшого розвитку України — так звана «делегативна» або «делегована демократія». Мовляв, якщо люди самі не розуміють, як їм жити, то вони хочуть, щоб за них визначилися можновладці. На світ витягають досвід сильних особистостей та історичні паралелі з примірянням до нашенських умов. Нині модні Рузвельт і де Голль. Та коли згадати, що раніше «рівнялися» на Піночета, а делеговану демократію вигдавав латиноамериканський політолог О'Доннел, то принаймні варто замислитися про перспективи української «сильної руки». Адже офіційний Київ все-таки декларує, що прагне до Європи...

Медіа-псевдосоціологи

Це «молодша» група соціологічних товаришів — працівники мас-медіа. Її головне завдання — втовкмачити в голови співвітчизників напрацювання «старших», доводячи їх до маразму, щоб середній «піпл», який звик вірити ЗМІ, і «згав», і здивувався, і перелякався. Так з'явилися примітивні, проте дійові технології чорного кольору. Без сорому, але з нальотом об'єктивності. Так краще.

На практиці ці «політики партії» сягають, трапляється, вершин віртуозності, але най-

простіший спосіб їх роботи — «не помічати» конкурентів хазяїв. І при цьому роздмухувати щонайменші діяння замовників до подій світового значення і низводячи незручні для них події до малозначущих фактів. За даними того самого АРПД, приміром, у Росії під час недавніх думських виборів на ГРТ прем'єра Путіна з хорошого боку згадували у 3,5 рази частіше, ніж тоді ще чинного Єльцина, і путінський блок «Єдинство—Медведь» вийшов на друге місце, випередивши лужково-примаковців з ОВР, які потрапили під коток Доренка—Сванідзе. І як це майстерно, винахідливо й шокуєче робилося! Часом здавалося, що решта російських політиків всі просто виїхали з країни на час передвиборної кампанії або однастайно потрапили до божевільні через власний повний ідіотизм.

В Україні власні приклади. Громадський Комітет виборців України (КВУ) оприлюднив дані моніторингу частини регіональних ЗМІ у 15 областях на предмет висвітлення всеукраїнського референдуму в період останніх тижнів його підготовки. Вийшло, що позитивних згадувань про акцію було 2046, нейтральних — 749, а негативних — лише 69 (!!! — **В. С.**).

Є в Україні в цьому плані і «ноу-хау» — імпорт ідей з тієї самої Росії. Величезна кількість «засланих козачків» нещодавно вчили українців, як їм жити й кого обирати. І «вуличне ТБ» під патронатом В. Познера з'явилось, і різні групи політологів, і Доренко приїздив. А українських журналог навіть якимось патріотично шкода було, оскільки не знайшлося, либонь, серед них достойних, віддали перевагу зайждим. І ті загребли головний куш, залишивши «медіа-аборигенів» віддано продаватися задешево...

А головною особливістю завдань усіх без винятку псевдосоціологів є, повторюю, вміння подавати свої напрацювання максимально правдиво, навіть наукоподібно. А коли справу зроблено, то навіть акцентуючи увагу на прорахунках і каючись. Пам'ятаєте, в Росії, «мочачи» противників Путіна—Скуратова та Явлінського, їм на ГРТ приплели зв'язки з повіями і «блакитними». І в переможну ніч той самий Г. Павловський назвав ці ходи «загальною глупотою» і «блискучим

«Не обов'язково брехати для того, щоб обманювати».

Леонід ШЕБАРШИН,
екс-керівник зовнішньої розвідки Росії.

ідіотизмом». І як соціолог він нічого не втрачав — перемогу було забезпечено, і треба було подумати про майбутнє «вчере». Реноме такого він уже підтвердив: мовляв, як я передбачав, так і сталося — дійсність «виступила» критерієм істинності його розвідок.

Епітафія-висновок

Екс-начальник зовнішньої розвідки Росії Леонід Шебаршин 1993 року, мабуть, зі знанням справи записав у щоденнику: «Влада має манію переслідування — її переслідує народ». І він загалом має рацію: влада повинна боятися власного народу, якщо свідомо напиратиме на його права. Це й називають «справжньою демократією», коли люди мають можливість, повіривши політикам, обрати їх на державні посади, а потім відправити у небуття, зневірившись у їхньому служінні.

Пострадянська «демократична» влада пішла іншим шляхом, щоб убезпечити себе від народної волі, — винайшла псевдосоціологів. Тепер вони вигадують і обслуговують потрібні режимам плебісцити, референдуми, всілякі вибори, на яких за народ і начебто від його імені визначають долю держави і «призначають» державних мужів. Почалося це в Росії з двох просельцинських референдумів 1993 року, продовжилося закріпленням «довічних повноважень» Сапармурата Ніязова та Нурсултана Назарбаєва в Азії, апробується в інших країнах СНД.

Що ж може бути в результаті? Як на мене, псевдосоціологія — то справа кулуарна і тому — таємнича, вкрита мороком. Відомий публіцист Віталій Коротич, оцінивши перемогу маловідомого Путіна, сказав, що той «прийшов до влади із засідки». Подібною невідомістю вкриті й українські державні перспективи, і таємниці київського «мадридського двора», і можливі кадрові рішення на будь-яких рівнях — від міністерсько-губернаторських до парламентсько-президентських. А це означає, що для українців також можливі будь-які «засідки», в яких можуть сидіти «Рузвельти, Дегольовичі, Піночети» на кожний смак...

Володимир СКАЧКО.

Київ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

ЗВЕРНЕННЯ голови Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Юрія Кармазіна до голови Вищої ради юстиції України

з пропозицією про прийняття подання про звільнення з посади судді районного суду Одеської області М. Галіберди за порушення ним статті 10 Закону України «Про статус суддів»

лення волі та взяті під варту із зали суду(!)

Неповнолітні — сироти, мали місце роботи, і трудові колективи просили суд не позбавляти їх волі та передати на перевиховання до колективу, однак суд це не обумовив у вирок.

Ухвалою Одеського облсуду від 30 січня 2001 року вказаний вирок змінено та призначено засудженим умовне покарання.

Отож суддя М. Галіберда засудив до тривалих термінів позбавлення волі неповнолітніх (на момент скоєння злочину Охлоку було 14 років, Зберяну — 15 років) за крадіжку літара вартістю 14 грн., що є незначною, і такі дії судді не можна вважати виправданими. Вони є необ'єктивні та упереджені.

Суддя М. Галіберда порушив кримінальну справу відносно В. Кірваса, А. Березкіна та М. Сорокіна та віддав їх до суду за побиття потерпілого престарілого В. Кушніренка, 1935 року народження, із застосуванням кігтів електромонтера та господарських вил, під час якого потерпілому було вибито зуби, понівечено обличчя, завдано тілесних ушкоджень з розладом здоров'я і той перебував у лікарні.

За скоєння вказаних дій В. Кірваса вироком суду від 25 січня 2001 року за ст. 106 ч. 1 КК України засуджено до 2 місяців виправних робіт з утриманням 15 відсотків із заробітку на користь держави. Однак на порушення закону в резолютивній частині не вказано місце перебування покарання, що є безумовною підставою для скасування вироку.

Також вказано про стягнення з Кірваса на користь потерпілого 141 грн. витрат на лікування та 590 грн. моральної шкоди, а всього 731 грн. Діям Березкіна та Сорокіна оцінки вироком не дано і жодного рішення щодо них не прийнято.

За зустрічною скаргою Кірваса, Березкіна та Сорокіна суддя М. Галіберда порушив кримінальну справу відносно В. Кушніренка за цим само фактом — за наклеп, і не об'єднав їх в одне провадження, а призначив їй на 25 січня 2001 року та розглянув першою і визнав Кушніренка винним у наклепі за ст. 125 ч.1 КК України і стягнув з Кушніренка на користь кожного із заявників по 643 грн. моральної шкоди, тобто всього 1929 грн. без зазначення мотивів прийнятого рішення. Як же суд, суддя Галіберда захистив права потерпілого?

Справи про захист трудових прав громадян відповідно до норм ЦПК України повинні розглядатися терміном у 14 днів. На порушення цього суддя М. Галіберда позовні заяви Д. Вітвіцького до Анан'ївського ПТУ № 44 про стягнення доплат із заробітної плати з 8 лютого 2000 року не підготував і не призначав до розгляду до листопада 2000 року, В.

Сичової до філії № 6 «Одесаагротехсервіс» про стягнення заробітної плати не підготував і не призначав з 4 травня до грудня 2000 року, О. Таран до Любашівського ДЕП про стягнення заробітної плати не призначав до розгляду з 11 вересня 2000 року до грудня 2000 року, Н. Іскренко до Любашівського ДЕП про поновлення на роботі не призначалося до розгляду з 11 серпня до листопада 2000 року та ряд інших справ при найменшому навантаженні на даного суддю по суду.

14 листопада 2000 року суддя М. Галіберда після обідньої перерви був відсутній на роботі без поважних причин, що визнав у своєму письмовому поясненні.

З викладеного видно, що суддя М. Галіберда на порушення вимог статей 6 та 10 Закону України «Про статус суддів» допустив фальсифікацію судових постанов, не забезпечував повний, всебічний, об'єктивний розгляд справ з дотриманням встановлених строків, порушував службову дисципліну, а також порушував присягу судді, чесно і сумлінно не виконував свої обов'язки, порушував закон під час здійснення правосуддя.

На підставі ст. 30 «Про Вищу раду юстиції», прошу:

розглянути на засіданні Вищої ради юстиції пропозицію, виходячи з виявлених обставин, щодо внесення подання Президенту України про звільнення з посади судді Любашівського районного суду Одеської області Галіберди Михайла Івановича за порушення присяги судді.

ВІД АВТОРА. Минуло більш як три місяці, але це звернення від 02.03.2001 року до цього часу не розглянуто. Суддя М. Галіберда продовжує грубо порушувати вимоги статей 6, 10 Закону України «Про статус суддів», не забезпечує повний, всебічний, об'єктивний розгляд справ, порушує закон під час здійснення правосуддя.

Так, за перший квартал 2001 року Одеським обласним судом в порядку нагляду перевірено 15 кримінальних справ, розглянутих суддею М. Галібердою. У зв'язку з порушенням закону під час розгляду цих справ усі вироки скасовано.

20.03.2001 року за грубе порушення закону під час розгляду кримінальних справ суддею М. Галібердою судовою колегією з кримінальних справ Одеського обласного суду винесено окрему ухвалу.

Прошу розглянути додаткові матеріали про грубе порушення закону під час здійснення правосуддя суддею Любашівського районного суду Одеської області Галібердою Михайлом Івановичем на засіданні Вищої ради юстиції та внести подання Президенту України про звільнення його з посади.

гій такий пристрій є лише у МВС України. Завдяки хроматографу можна оперативним дослідити хімічний склад будь-якої рідини. Скажімо, якість бензину на прохання бізнесменів. А нещодавно, під час проведення мілітської операції «Градус», до центру надійшло 123 зразки горілчанних виробів із різних торговельних закладів Кіровограда. За допомогою хроматографа було встановлено, що 73 із них — фальсифіковані, а за деякими ознаками є навіть небезпечними для життя.

Протягом півтора року в обладнання центру було вкладено більш як 150 тисяч гривень. І всі ці гроші зроблено самими криміналістами. Керівники УМВС переконані, що цього року завдяки роботі криміналістів кількість нерозкритих злочинів на Кіровоградщині істотно зменшиться.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Криміналісти працюють на госпрозрахунку

Кіровоградські правоохоронці продемонстрували журналістам науково-дослідний експериментальний криміналістичний центр. Оснащений найсучаснішою технікою, він дає змогу швидко провести всі види криміналістичних, автотехнічних, хімічних, товарознавчих, вибухотехнічних експертиз. І якщо раніше на проведення деяких із них витрачався майже тиждень, нині найскладнішу експертизу можна провести всього за 15 хвилин.

Створення центру розпочалося у 1999 році. За словами заступника начальника УМВС Володимира Фільштейна, незадовільне фінансування змушувало шукати нетрадиційні методи добування коштів. А нині кожен за відповідну плату може замовити проведення експертизи будь-якої складності...

Найбільша гордість НДЕКЦ — хроматограф, який купили на одному із оборонних підприємств Росії. Дру-

Офіційно

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про проведення парламентських слухань «П'ята річниця прийняття Конституції України. Права і свободи громадян України — сподівання і реальність»

У зв'язку з відзначенням п'ятої річниці прийняття Конституції України та закінченням дії окремих норм її розділу XV «Перехідні положення» Верховна Рада України постановляє:

1. Провести 13 червня 2001 року в залі пленарних засідань Верховної Ради України парламентські слухання «П'ята річниця прийняття Конституції України. Права і свободи громадян України — сподівання і реальність».

2. Відповідно до статті 89 Конституції України та Регламенту Верховної Ради України утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України по підготовці парламентських слухань.

3. Тимчасовій спеціальній комісії Верховної Ради України по підготовці парламентських слухань:

із залученням представників центральних та місцевих органів виконавчої влади здійснити необхідні заходи щодо організаційного та методичного забезпечення проведення парламентських слухань;

підготувати та видати за рахунок кошторису Верховної Ради України інформаційно-довідкові матеріали.

4. Запропонувати Президенту України як гаранту додержання Конституції України виступити з доповіддю на парламентських слуханнях.

5. Рекомендувати Національній телекомпанії та Національній радіокомпанії України за участю відповідних підрозділів Апарату Верховної Ради України забезпечити широке висвітлення парламентських слухань у засобах масової інформації.

6. Управлінню справами Верховної Ради України забезпечити фінансування витрат, необхідних для організації та проведення парламентських слухань «П'ята річниця прийняття Конституції України. Права і свободи громадян України — сподівання і реальність».

Голова
Верховної Ради України
І. ПЛОЩ.

м. Київ,
24 травня 2001 року.
№ 2431-III.

Новий вимір міжнародного співробітництва

Верховна Рада України ухвалила постанову «Про Декларацію Конференції Головуючих осіб національних парламентів, прийняту в Нью-Йорку 1 вересня 2000 року». Схваливши цю декларацію, парламент доручив комітетам ВР внести пропозиції до розгорнутого плану реалізації основних ідей і положень декларації, звернувши особливу увагу, зокрема, на необхідність законодавчого закріплення подальшого розвитку парламентаризму, засад демократичного суспільства в Україні, посилення ролі Верховної Ради в міжнародному співробітництві України. Координацію цієї роботи і підготовку зведеного плану покладено на Комітет ВР у закордонних справах. Міністерству закордонних справ України запропоновано подати до плану реалізації ідей і положень декларації пропозиції щодо забезпечення нового парламентського виміру міжнародного співробітництва України.

Ще однією постановою Верховна Рада попередньо схвалила законопроект про внесення змін до статті 98 Конституції України та включила його до порядку денного наступної чергової восьмої сесії парламенту. Нова редакція статті 98, зокрема, передбачає, що «парламентський контроль за формуванням та виконанням державного бюджету України та місцевих бюджетів у частині фінансування повноважень місцевих державних адміністрацій та делегованих місцевому самоврядуванню повноважень органів виконавчої влади по доходах і видатках від імені Верховної Ради України здійснює Рахункова палата України».

Верховна Рада України також прийняла постанову про проведення 4 липня 2001 року парламентських слухань з питань виконання законів України щодо боротьби з корупцією.

До імператора посол приїхав у... кареті

Минулого вівторка Надзвичайний і Повноважний Посол України в Японії Юрій КОСТЕНКО вручив вірчі грамоти японському імператору Акіхіто. З нагоди цієї події він відповів на кілька запитань «ГУ».

— Пане посол, вірчі грамоти ви вручали не вперше. Як особливості японської процедури?

— Справді, 1992 року я вручав вірчі грамоти Президенту Австрії Курту Вальдхайму, а 1995-го — президенту ФРН Роману Герцогу. Але те, як це відбувається в Японії, порівняти з попередніми врученнями неможливо. Розпочалося все на... токійському центральному вокзалі. Я прибув туди в супроводі радника посольства Євгена Кузьміна і військового аташе Ігоря Пономарця. Там у спеціальній кімнаті нас чекав церемоніймейстер. Потім під'їхала карета, і саме в ній — така ось давня японська традиція — ми поїхали до імператорського палацу. Їхати було хвилин десять. Біля входу в палац нас зустрічав інший церемоніймейстер — вже вищого, ніж попередній, рангу. Ми пройшли широкими коридорами палацу, де все витримано в традиційному японському стилі... Імператору нас представ-

ляв третій церемоніймейстер: вже, так би мовити, найвищого класу, гранд-майстер. Мені дуже сподобалося, що, крім формальних запитань про здоров'я Президента України, чи давно я в Японії і чи був тут раніше, імператор Акіхіто предметно вів мову про Чорнобиль, розпитував про наслідки катастрофи. Нагадав про сумний досвід Японії внаслідок бомбардувань Хіросіми і Нагасакі. Отож розмова дещо вийшла за рамки формальної, хоча, за процедурою, довго говорити я не міг. Звичайно, висловив подяку японському уряду і народу, адже Японія вже виділила для подолання наслідків Чорнобильської трагедії десятки мільйонів доларів і продовжує допомагати. Згідно з тутешньою практикою, імператор під час вручення вірчих грамот запрошує посла з дружиною прийти до імператорського палацу «на чай». Тоді й відбувається детальніша розмова (таку зустріч Юрій Костенко мав 7 червня. — Ред.).

— Ви приїхали до Японії в кінці березня, а вірчі грамоти вручили лише тепер. Чому процедура дещо затяглася?

— Жодних політичних причин тут немає. В Японії, як ви знаєте, відбувався процес змін уряду. До того ж на початку травня був так званий «золотий тиждень». Країна відпочивала. Звичайно, за чинними тут правилами, без акредитації я не міг відвідувати офіційно парламент, інші державні установи. Але ці два місяці було активно використано для спілкування з дипло-

матами інших країн. А також, що дуже важливо, я вже встиг обійти більшість головних бізнесових корпорацій, серед них Міцубі, Ніссьо Іваї, Сумітомо. І це були не протокольні зустрічі, а конкретні переговори про перспективи їхньої роботи в Україні.

— Як ви оцінюєте стан вашого, так би мовити, нового господарства?

— На превеликий жаль, обсяги нинішнього українсько-японського товарообігу навіть не наближаються до того, щоб відповідати можливостям двох країн. За минулий рік він становив лише 206 млн. доларів — і це з однією з найпотужніших країн світу! Хоча цього року спостерігається позитивна тенденція: за перший квартал відбулося зростання (порівняно з аналогічним періодом 2000-го) українського експорту на 80 відсотків. Водночас, на жаль, лише третину товарообігу становить імпорту японських товарів в Україну. Це свідчить про низьку купівельну спроможність наших фірм. Одне слово, тепер треба думати, як докорінно змінити ситуацію. Вже, зокрема, визначено, що при нашому посольстві має бути створено торговельно-економічну місію. Заплановано й деякі офіційні візити, адже пауза тут дещо затяглася — останній такий візит відбувся ще три роки тому.

Інтерв'ю взяв
Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Tokio.

Побажання сонця, добра,
любви та краси читачам
«Голосу України» від Мідорі-сан

Келія біля ставка

Саме так перекладається «Ікенобо» — японська школа ікебани, що має 500-річну історію. В композиціях, представлених цими днями на виставці в Українському домі, акцент зроблено на бездоганності ліній та гармонії кольору. Дивовижні силуети підкреслюють основну ідею — ідею вічного життя та краси природи.

Держава не підтримує, а люди цікавляться

Із запитанням про особливості чергової виставки ікебани я звернулася до президента Фонду «Далекий Схід» Андрія ПОПИКА.

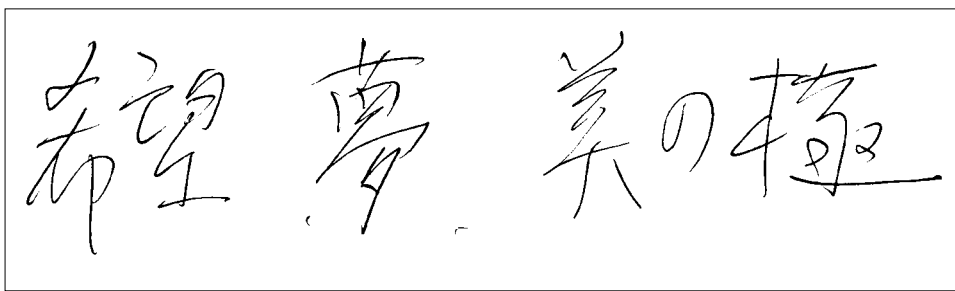
— Школа «Ікенобо», яку представляють професор Ямада Мідорі та її учні, — найстаріша в Японії і веде свою історію з храму Роккакудо в Кіото. І це досить символічно: Кіото — побратим Києва. Цього року відзначається 30-річчя дружби. А особливість цієї виставки — представлення не лише ікебани, а й інших видів японських мистецтв: хайги Ямади Мідорі, каліграфії професора Тена, а також робіт київського клубу оригамі.

— Чи зможуть познайомитися з ними мешканці інших українських міст?

— На жаль, ні. Все впирається у фінанси. Держава нас не підтримує, хоча й обіцяє. Добре, що є спонсори.

«Від спокійного життя туманіє голова»

Це слова професора Ямади Мідорі, або, як її називають учні, Мідорі-сан. На відкритті виставки вона скромно сиділа в залі, жваво спілкуючися з журналістами та гостями виставки. Ще в дитинстві Мідорі-сан здобула класичну освіту, що включала в себе навички каліграфії, ікебани, чайної церемонії, гри на старовинних інструментах, бойові мистецтва... Вже 40 років вона професіонально займається ікебаною. Щоб «не туманіла голова», вивчила кілька іноземних мов, зокрема російську. А

закріпити знання складної мови Мідорі-сан вирішила в Москві. Там дізналися, що вона — професор ікебани, і попросили провести заняття. Було це 10 років тому. Нині у Ямади Мідорі більш як 500 учнів по всьому СНД:

— Хіба можу я тепер усіх їх кинути!..

Вчора прямо з аеропорту ми поїхали в Ботсад університету, щоб вибрати матеріал. Потім разом з учнями складали композиції. Я здивувалася: скільки нових обличч'я з'явилося на курсах за останній рік! Українці дуже здібні. Рівень їхньої майстерності дуже високий.

— Наскільки високий?

— Ви маєте особливий смак. А ще в українців палкіша, ніж у японців, душа. І це також знаходить своє відображення в композиціях. Нещодавно я зі своїми учнями побувала в Лондоні. Там наша ікебана геть інша: європейське аранжування, коли в композиції дуже багато квітів і компонентів. А українські майстри дотримуються канонів справжньої витончено-скромної японської ікебани.

— Ви розповідали, що в Японії була традиція: кожна дівчина до дня весілля мала зробити ікебану з тим, щоб вона зайняла спеціально відведене їй у домі місце. І казали, що сучасні дівчата підходять до цієї традиції формально, навчаючися мистецтва не з дитинства, а найостаннішої миті...

— Молодь в Японії стала інша. Вони обирають американський шлях і відходять від традиції. Це сумно...

Зняття стресу

Київські учні Ямади Мідорі щасливі, що мають змогу спілкуватися з нею. Наталя Антонок лише рік відвідує курси при посольстві Японії:

— Сьогодні перед відкриттям виставки я та ще 10 осіб отримали дипломи про присвоєння нам ступеня майстерності. В мене диплом 1-го ступеня, а 6-й ступінь дає право викладати мистецтво ікебани. Для мене заняття ікебаною — спосіб розслабитися, відключитися від суєтності життя, зняти стрес.

Яна СТАДІЛЬНА.

Щеплення проти парникового ефекту

Австралійські вчені збираються боротися з глобальним потеплінням з допомогою... щеплень. Вони розробили вакцину, котра різко скоротить кількість мікроорганізмів, що виробляють метановий газ у кишечнику тварин. Щеплені корови та

вівці випускатимуть в атмосферу набагато менше метанового газу, який становить нині в Австралії 14 відсотків від усіх емісій парникових газів в атмосферу. Науковці мають намір розпочати широкомасштабну вакцинацію через 4 роки.

Нищівна перемога Блера

Лейбористська партія здобула нищівну перемогу на загальних виборах і зберегла «контрольний пакет» у британському парламенті. Лідер консерваторів Вільям Хейг уже привітав Тоні Блера й оголосив про свою відставку.

Британська преса пише про те, що друга числом перемога лейбористів — безперечне досягнення уряду Блера (це перший випадок у британській історії, коли Лейбористська партія вдруге поспіль перемагає на виборах). Шоправда, нинішні показники лейбористів гірші, ніж на виборах 1997 року, коли партія Блера змогла забезпечити собі більшість у 179 місць (за попередніми даними, тепер — майже 160 місць). Але більшість видань усе одно називає перемогу Блера нищівною, зазначаючи, що за всі 11 років правління Маргарет Тетчер консерватори змогли довести свою перевагу в парламенті лише до 140 місць.

Фото АП.

Білоруси не згодні

У Білорусі вважають, що найстаріша жінка планети жива й здорова, і не згодні з тим, що нею була 115-річна Марі Бреммон, котра померла цього тижня у Франції. Білоруси переконані: Фекла Іванівна Бобровська, яка мешкає в селі Малі Легневичі і якій пішов 117-й рік, і є найстаріша довгожителька планети.

Учителька в йогурті

Учителька літератури з Норвегії побила об заклад зі своїми учнями. Умови пари були такі: якщо діти прочитають 70 тисяч сторінок тексту, то зможуть викупити її в йогурті. А якщо вони стільки не здолають — декламуватимуть дитячі віршики. Проте учні прочитали 82 з гаком тисячі сторінок і виграли заклад. Отож учительці довелося одягти бікіні й зануритися в йогурт.

Розсипав дрібні гроші

У Німеччині водій інкасаторського автомобіля їхав гірською дорогою і не впорався з керуванням. У результаті машина впала з 8-метрової висоти. Під час падіння двері відчинилися і з машини випали залізні ящики з 35 тисячами марок дрібними грошима.

Здавай кіновалюту!

Американська спецслужба зажадала від каліфорнійської компанії припинити випуск банок, що їх використовують у зйомках кінофільмів. Водночас усім кінокомпаніям, які отримали ці банкноти, наказано їх здати. Кіношні долари були такі схожі на справжні, що після зйомок люди примудрялися навіть розраховуватися ними в магазині. До речі, згідно з федеральним законом вони мають бути або значні більші, або значні менші від справжніх.

Бобер-убивця

Надзвичайно рідкісна пригода сталася у Фінляндії. На одного з любителів природи напав бобер і спробував устроїти йому в шию свої гострі зуби. Як заявив сам фін, «мені хотілося побачити, як бобер стрибе в річку, і я стежив за ним. Несподівано він зник, і наступне, що я пам'ятаю, — це тільки те, що він повис у мене на шиї». Якби не товста куртка, то допитливий фін міг би від зубів бобра й загинути.

«Чисто» нова корида

Власність

26 травня цього року газета опублікувала статтю «Очищення», в якій йшлося про переділ власності на м'ясокомбінаті у Хмельницькому. Коротко нагадаю.

Скоро два роки, як Укресімлізінг (структурний підрозділ державного Укресімбанку) передав функції власника комбінату — ТОВ «М'ясний двір Поділля» (МДП). Процедура виявилася болісною для усіх причетних сторін. Досить сказати, що свої права та повноваження в арбітражному суді доводило навіть Укресімбанку, який безнадійно кредитував ВАТ «Хмельницькм'ясо» — колишніх господарів м'ясокомбінату. Проте з новими — повезло більше: вони реанімували на комбінаті близько трьохсот робочих місць і довели випуск товарної продукції до рівня 18 мільйонів гривень.

Усе б добре, проте устромляли палиці в колеса. Дріб'язково: псували запобіжники на очисних спорудах. І за великим рахунком: ініційована службою по боротьбі з економічними злочинами документальна перевірка податківців міста звинуватила МДП у фантастичній недоїмці до бюджету — більш як 2 мільйони гривень. Майно м'ясокомбінату потрапило у заставу. А МДП заходився спростовувати результати податкової перевірки в різних, у тому числі судових, інстанціях.

Дивовижно: сума інкримінованої недоїмки майже збігається з грошима, які МДП вже виплатив на рахунок Укресімбанку за основні фонди м'ясокомбінату. І геть зовсім пригломшливо: з'ясовується, що очисні споруди зареєстровані за офшорною компанією «Брустер ЛТД».

Тим часом для керівництва МДП зволання зі встановлення істини (визнає суд недоїмку чи не визнає?) смерті подібне, бо час-ікс, коли через три місяці за чинним законодавством податкова відповідальність обернеться на майнову, вже пішов.

Аудиторська компанія «Норма» і Тернопільське відділення столичного НДІ судекспертизи відкидають принципів звинувачення податківців Хмельницького. Але засідання обласного відділення арбітражного суду за позовом МДП до податкової інспекції Хмельницького переривається... через порушення кримінальної справи за фактом ухиляння від податків. Отже, загроза втратити комбінат для «М'ясного двору Поділля» стає дедалі реальнішою.

Заступник глави облдержадміністрації з економіки Олександр Ступарик пропонує порозумітися співвласникам у своєму кабінеті. Він висуває пропозицію представникові МДП викупити у «Брустера» очисні споруди за ціну, яка втричі перевищує експертну вартість об'єкта за станом на серпень 2000 року.

... І я беру до нього гарячі запитання.

Кабінетний підхід

Чи то масштаби його кабінету такі великі, чи то я такий замальований?!

Олександр Леонідович звинувачує мене у нетактовності («Ви примчалися з Києва без попередження. Аби попередити, я відшукав би для розмови півгодини»). Я перепрошую, розуміючи ціну такої щедрості. Повчаючи мене, він одночасно віддає розпорядження з організації якоїсь презентації у Польщі і запевняє телефоном когось у тому, що за 200 тисяч котрийсь пакет не куплять. І про мене не забував, наполягаючи, що претензії податкової — це одна справа, а зареєстровані за «Брустером ЛТД» очисні споруди — інша.

Слушно. Якщо, звісно, невдовзі не виявиться, що МДП програє процес з податковою інспекцією, а м'ясокомбінат з усіма потрухами купить на заставному аукціоні «Брустер ЛТД» або якась інша підставна фірма. Податківці ведуть підприємство до такого аукціону. А ви, Олександре Леонідовичу, судячи з кабінетних переговорів, — до «Брустера ЛТД». Як тут спекатися думки, що такою мірою узгоджений пресинг — звичайний збіг обставин? Те, як причетні до справи інстанції послідовно і методично зволікають з реагуванням на апеляції ке-

рівників МДП, свідчить про закулісний характер приватизації об'єкта. І про плачевний фінал. Комбінат вже нагадує хоч і продуктивного, але вже зацькованого бика на арені «чисто» української кориди.

Усе це я так і не встигаю проказати вголос, бо мене вже звинувачують цього разу у некоректності. Таку реакцію викликає запитання, де, власне, пролягає межа між комерційною діяльністю чиновника і переговорами, які відбулися у цьому кабінеті. Господар натискає на голос: «Ви уявляєте, що кажете?» І тепер я вислуховую, як важко облдержадміністрації розгрібати суперечливі арбітражні рішення на кшталт тих, що наприймали стосовно майна м'ясокомбінату. Що облдержадміністрація вбачає своїм обов'язком звести покупця і продавця, не втручаючись у цінову політику сторін. Що керівництво МДП в особі Тетяни Ситник просто не вміє порозумітися з діловими партнерами...

Я таки чогось не збагну. На переговорах щодо купівлі-продажу очисних споруд про ціну вів мову саме він, заступник голови облдержадміністрації Олександр Ступарик. А Тетяна Ситник, директор МДП, серед небагатьох керівників підприємств області стала цілком заслужено Лідером року в тому числі і за згоди Олександра Ступарика.

І не лише я такий нетямущий. Ось витяг із звернення трудового колективу ТОВ «М'ясний двір Поділля» від 28 травня ц. р. до голови облради М. Приступи:

«...Як вам, можливо, відомо, упорядковані 1997—1999 років колишнє керівництво «Хмельницькм'ясо» спричинило фінансово-економічний крах підприємства. При цьому невідомо, куди подівся мільйонний кредит, наданий Укресімбанком. Ми не знаємо, які особисті плани переслідував О. Л. Ступарик, коли через «свої» фірми скупив 90 відсотків ВАТ «Хмельницькм'ясо». Але підприємство не працювало, податків не платило, працівники заробітної плати не одержували... Нині наш м'ясокомбінат — одне з небагатьох успішно працюючих підприємств в області... Мабуть, це не зовсім подобається заступнику голови облдержадміністрації О. Л. Ступарику. Чи, може, його дратує підтримка підприємством ідальні для малозабезпечених та будинку маляти? Чи, можливо, його особисто не влаштовує, що нинішнє керівництво м'ясокомбінату не носить хабарів по кабінетах, а допомагає Академії прикордонних військ України? Нам важко знайти відповіді на ці запитання, як і на запитання щодо патронату О. Л. Ступариком офшорної фірми «Брустер ЛТД»...

То, може, Олександр Ступарик не зважає на думку трудового колективу?

Забійна сила

Мені й самому було цікаво познайомитися з колективом, який не інакше як став заручником тіншового переділу власності. Ми зустрілися на зборах.

Переважно середнього віку, небалакучі, навіть вайлуваті, люди похмуро протестували проти, як вони висловлювалися, «наїзду» податківців і лінії Ступарика. Технолог м'ясо-жирового цеху Марія Смирнова радила звернутися по допомогу до окружного депутата, начальника холодильного цеху Ніна Осинська закликала поставити підписи під зверненням до глави Державної податкової адміністрації Миколи Азарова. Хіба не дивно, що замість того, щоб виробляти шинку і ковбаси, робітники м'ясокомбінату у розпал робочого дня починають з'ясовувати, як правильно пишеться прізвище головного податківця країни! Де в світі ви ще таке побачите? Машиністка Валентина Пожар наполягала на тому, щоб, попри все, відкрити на прохідній магазин з продажу готової продукції. Забійники худоби стояли мовчазною стіною, ніби прикриваючи тили великого натовпу...

Мені розповідали, що кожна тварина, яку ведуть на забій, передчуває наближення свого останнього часу. Кажали, так само і з людьми. Мабуть, таке саме відбувається і з підприємствами. Про це думаю, дивлячись на забійника Миколу Ланового, який похмуро пропонує стати на захист директора м'ясокомбінату Тетяни Ситник...

Вона стоїть разом з усіма — невисока, навіть тендітна. Одрозу й не збагнеш, що її зараз більше турбує: загроза втратити очисні споруди і, зрештою, комбінат чи молоко, яке люди, замість того, щоб пити на робочому місці, несуть додому. Молоко видається за шкідливі умови праці у так званій мертвій зоні. Щодня тут позбавляють життя до 100 голів худоби, влітку — й того більше. Забійників у штатному табелі іменують бійцями забійного цеху, вони раніше за інших виходять на пенсію.

За свого директора Тетяну Ситник люди — горою. За два роки вона налагодила виробництво, стабільно виплачує і вже вдруге підвищує заробітну плату.

Не менш важливо й те, що Тетяна Ситник — професійний юрист за фахом: її, як горобця на полові, не проведеш. Нещодавно на зібранні випускників юридичного факультету столичного держуніверситету зразка 1981 року їй цілували руку відомі українські політики і юристи, шануючи за підприємливість і громадянську зрілість.

Рідкісний випадок: людей не треба ні про що розпитувати, вони випереджають своїми розповідями запитання. І, так чи інакше, усі розмови — про українську майнову кориду. Навіть тоді, коли йдеться про інше. Головний технолог комбінату Леонід Осинський, розмірковуючи над причинами катастрофічного падіння поголів'я худоби, киває кудись убік, де приміщення чималого відгодівельного комплексу переобладнують під теплиці. Каже: будівлю купили — кавказці.

Дорогою додому їм ковбасу Хмельницького м'ясокомбінату. Без усілякого крохмалю. Запашну і смачну. Спадає на думку: чи не завезти трішки в облдержадміністрацію?

Далі буде.

Сергій ВЛАД.

Київ—Хмельницький.

Наука і гроші

Незатребуваний потенціал

Запорізькому державному НДІ титану виповнюється 45 років

Це тут за часів СРСР створювали сучасні технології виробництва первісного титану і магнію для застосування в народному господарстві. Інститут проектував багато великих підприємств галузі.

Сьогодні на нього покладено функції головного НДІ вітчизняної кольорової металургії. Проблем задосить. На українських підприємствах зазвичай немає замкненого виробничого циклу, технології застарілі, обладнання зношене...

— Для розв'язання цих та інших проблем наш колектив багато чого міг би зробити, — каже заступник генерального директора інституту Анатолій Петрунько. — Власне, ми це не раз доводили. Вперше після тривалого простою налагодили виробництво на Запорізькому титаномagneзному комбінаті. З американською фірмою «Кайзер» підготували ТЕО реконструкції електролізного виробництва ЗалКу. Внесли свої пропозиції із застосування червоного шламу для Миколаївського глиноземного заводу. До речі, одна з умов його приватизації — будівництво в Україні алюмінієвого комбінату, над чим ми вже працюємо разом з «Укралюмінієм». Такий завод буде збудовано в Первомайському Харківської області.

Безперечно, науковий потенціал інституту величезний. Проте більшість вітчизняних заводів не в змозі оплатити замовлення. А після скасування для металургійних підприємств пільгових тарифів на енергоресурси це вже й зовсім може стати нерозв'язною проблемою. Так, уже сьогодні ЗТМК унаслідок подорожчання електроенергії — на межі нульової рентабельності, хоча ще на початку року працював прибутково.

— На мій погляд, — каже Анатолій Петрунько, — непродумані дії можуть поставити на коліна багато енергоємних підприємств. Здавалося б, саме життя підштовхує нас до енергозбережних технологій. Але їх треба ще розробити, а потім запровадити у виробництво. Для цього потрібні чималі кошти. А де їх візьме підприємство, в якого продукція не витримує конкуренції через зростання тарифів на енергоресурси?

Інститут титану брав участь у розробці цілої низки державних програм, але виживає не за рахунок їх держфінансування, а за рахунок виконання зарубіжних замовлень.

— У нас збереглися доволі тісні зв'язки з багатьма підприємствами кольорової металургії колишнього СРСР, — пояснив генеральний директор інституту Ігор Забелін. — До того ж ми багато робимо і для далекого зарубіжжя. Серед найбільших робіт — будівництво нового заводу з виробництва магнію в Ізраїлі. На цьому підприємстві вперше у світовій практиці створено потокову технологію виробництва магнію.

Заходу ми потрібні. Але ж це не буде вічно. А ми останніх десять років практично не працюємо на перспективу. Можна сказати, спізналися на десятиріччя. Починаємо втрачати кваліфіковані кадри. А як їх зберегти з нашими зарплатами? Торік ми самостійно заробили 6 мільйонів гривень, а держфінансування становило лише близько 200 тисяч...

А нас можна підтримати не тільки прямим фінансуванням...

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

■ Фотофакт

У столичному парку імені Тараса Шевченка відкрився новий ігровий майданчик. Це до Дня захисту дітей реалізувала спеціальний благодійний проект відома іноземна компанія.

Фото Юрія ІЛЬЄНКА (Укрінформ).

«У вашій біді винні ви самі...»

За листом читача

Декотрі скаржники, що навідується до нашої редакції, обізнані з чинним законодавством не гірше за дипломованих юристів. Біда змушує людину вдаватися до досконалого вивчення закону, який має її захищати.

Повернімося на мить у той далекий рік, коли трапилася Чорнобильська трагедія. Людей, котрих силоміць вивозили із зараженої території, розселяли не лише в Україні, а й в сусідніх, тоді ще братніх нам республіках. Спочатку всі співчували, усі розуміли, що люди, позбавлені даху над головою, не повинні почуватися покинутими. Та минуло лише кілька років і все забулося. Набридли вічні скарги людей, які стали зватися «чорнобильцями». А вони просять не так вже й багато: отримати те, що їм належить за законом.

З таким проханням звернулася до «Голосу України» і Надія Онопрієнко з Києва. «Прошу вашого втручання. Допоможіть повернути сестрі та її чоловікові власну хату, — пише Надія Петрівна. — Обое вони — учасники війни, проживали в селі Калинів-ка Народицького району Житомирської області...»

Усе своє життя Марія Петрівна та Іван Петрович Єсипчуки жили в Калинівці, а коли вибухнув реактор, навіть не надали тому значення. Така вже, мабуть, наша українська ментальність: сподіваємось, що лихо минеться, не зачепивши нас. Не минулося. Зачепило багатьох. Тільки одні одразу зорієнтувалися і виїхали, отримавши направлення на виселення, а інші, як і подружжя Єсипчуків, усе вичікували.

Син Петро, маючи свою сім'ю і проживаючи окремо у власній хаті, виїхав з села. А старі все думали-рішали. Отримавши направлення на виселення в Черкаську область, відмовилися виїжджати туди і попросилися в Лисівку Попільнянського району. Здали свою хату на баланс у Калинівську сільську раду ще у травні 1992 року і перебралися до сина. Може, вони так і не наважилися б на переїзд, але Петро захворів і батькам хотілося бути поруч з ним. Коли оформлялися на постійне проживання у сільській раді, їх вписали до ордеру синові сім'ї. Хоча вони мали право на окреме помешкан-

ня як потерпілі від чорнобильської аварії і як сім'я, що здала державі своє попереднє житло.

З часом Єсипчуки дізналися, яку помилку зробили і звернулися до сільської ради з проханням надати їм окреме житло. Спочатку їм і не відмовляли, пообіцявши поставити в чергу, потім сказали, що у селі вільних хат більше немає. Тут і втрутилася рідна сестра Марії Петрівни. Надія Петрівна добре знала ситуацію в селі і вивела на чисту воду тодішнього голову сільської ради, який всупереч закону подбав про окреме житло з чорнобильського фонду для власної дочки, яка не мала жодного права на нього.

Офіційні особи, до яких Єсипчуки зверталися зі скаргами та проханням допомогти, визнавали, що вони справді мають право на окреме помешкання і ніхто їх цього права не позбавляв.

Ось, зокрема, відповідь прокурора Попільнянського району, старшого радника юстиції І. Шкретієнка від 10.12.94 року: «Роз'яснюю вам, що права на одержання житла як сім'я, що потерпіла від аварії на ЧАЕС, ви не втратили, а тому із цього приводу вам необхідно звернутися до облікового, щоб забезпечив вас житлом, яким він відає і на яке дає направлення».

А начальник обласного управління у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС П. Пальчик у своєму листі від 22.05.97 року пояснив Єсипчукам, що «для розгляду питання, пов'язаного із забезпеченням вашої сім'ї житлом у селі Лисівка Попільнянського району, необхідно представити такі документи...».

За тиждень після отримання цього листа усі папери було здано за місцем вимоги. Та навіть після цього житла Єсипчукам не надали. Натомість 4.09.98 року отримали чергову відповідь районного прокурора І. Шкретієнка: «Вказані документи ви здали у прийомну П. Пальчика, а в Лисівську сільську раду жодних документів не здавали, а тому для забезпечення житлом вам необхідно

звернутися в управління у справах захисту населення від наслідків аварії...»

Так і проситься сюди цитата з відповіді І. Шкретієнка Єсипчукам від 10.12.94 року: «У тому, що ви не одержали будинок в с. Лисівка винні самі, бо не звернулися за його одержанням після отримання направлення 6.04.90 року... і не ставили питання про одержання будинку, які тоді були в наявності і виділялися, а почали ставити питання тепер, коли житло розподілено».

Ну винні, винні! І самі зрозуміли старі люди, що винні. Тому й звернулися до прокурора району, сподіваючись, що він їх захистить, допоможе в їхньому питанні. А хіба в сільській раді, коли записували їх на постійне місце проживання, не знали про те, що їм належить окреме помешкання? І хіба не порушували закон? Та прокуророві не мораль читати селянам потрібно було, а допомогти встановити справедливості!

Так обридли Єсипчуки зі своїми вимогами, що врешті-решт 16.05.01 року з обласного управління надзвичайних ситуацій, але вже за підписом іншого начальника — Л. Башинського, їм надіслали чергову відповідь: «За згодою Єсипчук М. П. та її чоловіка і сина у порядку переселення було виділено їм у селі Лисівка трикімнатний будинок... Сім'я Єсипчук забезпечена житлоплощею в межах норм, передбачених чинним законодавством України... Пільгою мають право скористатися лише один раз, тому надати Єсипчукам додатковий будинок немає підстав».

А як же тоді розуміти роз'яснення прокурора району, старшого радника юстиції І. Шкретієнка, наведене вище?

Одне слово, з відповідей, які отримали Єсипчуки на всі свої скарги за сім років листування, можна писати поштовий роман. Про черствість і тяганину. То, може, вже час поставити крапку справедливості в цьому романі і дати двічі потерпілим — і від аварії, і від чиновників — спокійно дожити до старості в своїй власній хаті, а не в приймах?

Марія ДАВИДЕНКО.

P. S. Коли матеріал був готовий до друку, до редакції надійшло ще одне повідомлення: сільська рада вирішила виділити Єсипчукам будинок у червні цього року.

Син солдата

Віктор Ляхін — кременний сивочолий чоловік. Він заступник генерального директора ВО «Радіореде» з кадрів, режиму й господарності. Турбот — по вінця. Працює десять—дванадцять годин на добу, а буває й більше.

А ще збирає всі свідчення й фотографії про життя свого батька. Він був сержантом під час Великої Вітчизняної війни, загинув, прориваючи блокаду Ленінграда. Неподалік цього міста є меморіал пам'яті визволителям. На одній із стел — прізвище його батька. Віктор приїздить туди час від часу, щоб припасти до тієї землі.

Цю війну не забути. Вона залишила глибокі рани, які ще й досі даються взнаки. Йому не було й двох років, коли загинув батько. Тепер Віктор втричі старший, ніж був батько-солдат. Мама, проста робітниця, залишившись з трьома дітьми, зростила їх сама.

Едуард КРАСНОРУЦЬКИЙ.

Харків.

Напишу вам і я...

Незатямарене свято

Незадовго до Дня Перемоги у селах Нововолодимирівка та Ольгопіль нелюди понівечили меморіальні плити, знявши з них написи з кольорового металу. Це викликало гнів і біль у ветеранів і учасників війни, громадськості, представників влади. За сприяння голови Єланецької районної ради Валерія Бовнегри Харківське науково-виробниче підприємство «АСПО-1» без попередньої оплати виготовило вісім меморіальних плит, на яких викарбувано 173 прізвища полеглих воїнів-визволителів. Підприємство з розумінням поставилося до проблеми, плити були виго-

товлені вчасно і встановлені якраз у переддень свята. За дорученням громади хочемо через вашу газету висловити безмежну вдячність усьому трудовому колективу «АСПО-1», який очолює директор Сергій Полішук, за високу якість та оперативність у виготовленні замовлення. Здоров'я їм усім на довгі літа, щасливої долі, плідної праці в ім'я добробуту та процвітання України.

А. ЧАБАН,
сільський голова Ольгополя;
М. СЕРБУЛ,
сільський голова
Великосербульки.
Миколаївська область.

Застрахували? І забудьте!

Нещодавно вийшов указ про виплату компенсацій інвалідам І та ІІ груп і тим, кому за 80. А про дитячу страховку чомусь забули? Мовчать, ніби її й не було. Але ж ми страхували своїх дітей, а потім і онуків. І сподівалися, що з часом хоча б освіту допоможемо їм здобути. І де ж ці гроші?

Марія ХРАМЦОВА.

Ольховка
Харківської області.

Світлим рядком

Є в Миколаєві шпиталь

«Старість — не радість», кажуть люди. До того ж даються взнаки хвороби. Мені не дають спокою старі поранення та контузії. Тож уявіть собі, як почуватися фронтівик у свої 75 років. Погіршення здоров'я привело мене до Миколаївського обласного шпиталю для інвалідів та ветеранів війни. Від нашого Кривого Озера до Миколаєва — 225 кілометрів. Зважитися їхати в таку даль можуть змусити лише болячки. Дехто відмовляв: там і ліки треба купувати за власні гроші, і з харчуванням не все гаразд. Дочка визвалася супроводжувати мене до Миколаєва. І я таки наважився.

Про що не шкодує. Харчування в шпиталі не гірше за санаторне. Одночасно в шпиталі оздоровлюються 250 інвалідів ВВВ, а за рік — понад п'ять тисяч. Коли зустрівся з начальником шпиталю Олександром Крейтором, дізнався, що заклад — під патронажем голови облдержадміністрації А. Гаркуши.

Унаслідок контузії я майже не чую. Лікар порадив мені не псувати нерви і доживати віку так, як є: «Безкоштовно апарата для слуху вам не діждатися, надто дорогий. Чекайте років два, а той й три».

А Олександр Крейтор вислухав мене і допоміг зустрітися з начальником відділу охорони здоров'я Володимиром Шишкіним. З великою увагою поставився він до мого горя. Вже на другий день в Одесу спеціально за апаратом відомої фірми поїхала автомашина. Не знаю, за які кошти був придбаний слуховий апарат, не знаю, скільки він коштує. Та завдяки доброті цих людей я можу спілкуватися, слухати музику.

Надрукуйте мого листа. Хай у всій Україні знають про доброту людську, яка у важкий і тривожний час так потрібна людям. Особливо — скаліченим війною.

Володимир ЛИЛИК,
інвалід Великої Вітчизняної війни
ІІ групи.

Криве Озеро
Миколаївської області.

«Все выше и выше, и выше...»

? Проблема з конверта

Чергове підвищення платні за проїзд у дніпропетровському електротранспорті, як завжди, відбулося несподівано. Але тепер його причиною, за твердженням транспортників, є висока собівартість перевезень і невилата дотацій. Але ж нещодавно стверджували, що наше місто — ледве не єдине, в якому платня за проїзд залишилася 30 копійок. Як з'ясувалося, ненадовго.

До речі, не беруся казати за всі міста, але в багатьох (включаючи такі великі, як Запоріжжя і Донецьк) платня не змінилася. У них що, електрика особлива? Чи електротранспорт споживає двічі менше? А може, просто апетити менші? Виняток — Київ. Але там і рівень життя ви-

щий. А у нас поки що на століці рівняються тільки цінами, а не рівнем обслуговування.

Та й стан міського транспорту не завадило б поліпшити. Що діється влітку в переповненому тролейбусі, в якому відкрито один люк або одне вікно, а решта закручено болтами або зава-

Не рівень життя, а платня за проїзд

рено? До того ж якщо його давно не мили, не прибирали?.. Чому, наприклад, платня за зупинку—дві дорівнює платні за проїзд від початку маршруту до кінцевої?

Колись ходили автобуси № 2 (у простонародді «двійка»), пасажирів оплачували лише «використану» частину шляху. І нічого, справлялися. Гадаю, й нині можна знайти прийнятне рішення проблеми. До речі, платню за проїзд в автобусах підвищили теж з причини «високої собівартості проїзду в електротранспорті».

Так, на ремонт транспорту потрібні кошти. Та чи відремонтують його? Десь щось підварять, а пофарбувати після цього забудуть. Внаслідок цього через деякий час усе іржавіє.

Може, не варто списувати результати власного нехлюйства на собівартість? До речі, з чого вона власне складається? Як казав герой кіноекрана: «Оголосить увесь список». А то можна ціну й вдесятеро підвищити — адже народ мовчить. Спочатку збільшили платню за проїзд у вихідні. Тиша! Потім у будні. Знову тиша! Тепер досягли столичного рівня. Тож і обслуговуйте пасажирів по-столичному.

Олександр ВОЛКОВ.
Дніпропетровськ.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Антоніна Червінська: «Я щаслива, бо поруч зі мною завжди добрі люди...»

Знайомтеся,
лауреат конкурсу
«Голос України»

До багатьох титулів відомої співачки, народної артистки України Антоніни Червінської додався ще один: вона стала лауреатом започаткованого нашою газетою конкурсу «Голос України».

— Для мене це дуже висока нагорода, — каже Антоніна Червінська. — Але, нехай це не здається нескромним з мого боку, голосом України я себе вважала завжди. Мені доводилося виступати у різних країнах світу, я бачила найрізноманітнішу глядацьку публіку, але досі найбільшу відповідальність відчувала, коли йду в рідне українське село.

Народилася Антоніна Червінська на Житомирщині у співочому польському краї.

— Якщо Кіровоградщину називають центром хореографії, то Полісся, поза всяким сумнівом, є пісенним центром України. У нашому селі Іванківцях Бердичівського району співали всі, від малого до старого. І я також вчилася співати на вулиці. Це був мій перший і основний університет. Від людей я навчилася того, чого не може дати жодний навчальний заклад: розуміти пісню, відчувати її душу... А взагалі голос у мене від батька. Він був дуже співучою людиною. Коли приїжджаю у рідні краї, обов'язко-

во йду до нього на могилу і розповідаю про себе...

У ті часи з села важко було пробитися в люди, а про навчання — годі й думати. Антоніні пощастило. Її направили на десятимісячні курси при Житомирському обласному будинку творчості. Там дівчину помітили й запросили до державного ансамблю пісні і танцю «Льоник». Так розпочалася її справжня творча діяльність. Разом зі своїми колегами, зі всесвітньо відомими майстрами Анатолієм Пашкевичем, Миколою Кушем, Ольгою Павловською, Раїсою Кириченко Антоніна Червінська об'їздила з гастролями увесь Радянський Союз.

— Працювати тоді було важче, ніж тепер, — розповідає вона. — Ми не знали, що таке мікрофони, але завжди відчували вдячність глядачів. І це додавало нам творчої наснаги...

До степового краю Антоніна Червінська потрапила з волі долі.

— Вийшла заміж. Чоловік був з Кіровограда. Спочатку

працювала у міському будинку культури, потім мене запросив керівник ансамблю народного танцю «Ятрань» Анатолій Кривохижа...

Це було другим народженням співачки. Із «Ятранню» Антоніна Червінська працювала 18 років. Там остаточно сформувався її репертуар: в основному — народні пісні та пісні на слова місцевих авторів. Але особливого розквіту талант співачки набув, коли вона стала солісткою обласної філармонії.

— Завдяки все тому ж Анатолію Кривохижі та директору філармонії Миколі Кравченку було створено перший у Кіровограді професійний ансамбль, ми називаємо його театром музики, пісні і танцю «Зоряни». З ним я вже працюю майже шістнадцять років...

Антоніна Червінська вважає себе по-справжньому щасливою людиною.

— За тридцять п'ять років роботи на сцені я не заробила собі ні дачі, ні машини. Живу у звичайній квартирі на 130 гривень на місяць, як і більшість людей, позичаю десять гривень до зарплати, та мені радісно, що мене оточують і

завжди оточували хороші люди. Анатолій Кривохижа, Микола Кравченко, музичний керівник «Зорян» Дмитро Притула... Про нього хочу сказати особливо. Він написав музику майже до всіх пісень, які я співаю. Це — надзвичайно талановита людина. Знаєте, є композитори, пісні яких не линуть до душі. Дмитро Притула творить так, що, проспівавши його пісню, хочеться одразу починати її спочатку...

Про творчі плани Антоніна Червінська розповідала неохоче.

— Наше мистецтво — специфічне. Народною піснею заробити грошей неможливо. І наше існування багато в чому залежить від підтримки обласної адміністрації, місцевих органів влади. Якщо така підтримка буде й надалі, будуть і нові програми, і нові пісні...

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Кріпак, купець, меценат. Християнин

Видатні українці

Якби Григорію Гладинюку випало прийти на цей світ років на 100-150 пізніше, його життєвий поступ назвали б здійсненням «американської мрії». Співвітчизники вважали б Григорія Пантелеймоновича спонсором і «селфмейдменом» (тим, хто «сам себе зробив»). Та наприкінці XIX століття таких визначень ще не придумали.

...Це і справді був шлях стрімких метаморфоз: від селянина-кріпака — до заможного домовласника і мецената. До речі, наш герой схопив свої зірки лише після 45 років, чим заслуговує на особливе захоплення.

Уперше почула колись про цю (будемо чесні) призабуту постать від земляків-хмельничан. Г. Гладинюк народився кріпаком у містечку Базалії на Старокостянтинівщині (1833 р.). Кріпаком би й помер, коли б не 1861 рік, що виштовхнув майбутнього мецената в люди — до Києва.

Цього етапного для підневільних селян року Григорію було вже 28. Для старту не так мало. Та якесь десятиріччя стало для Г. Гладинюка відчутною еволюцією: від хлопчика на побігеньках при кухні готелю «Європейський» — до старшого кухаря. Здавалося, він поспішав надолужити час, згаяний у молодості на панщині.

Нині звучить дивно, а може, й наївно: кухар прогресував фінансово. І не в тому значенні, що йому вистачало на хліб з маслом. Віталій Ковалинський, дослідник життя Григорія Пантелеймоновича, у книзі «Меценати Києва» свідчить: «За шість років роботи кухарем у Гладинюка накопичився деякий капітал, з'явився досвід, і він став думати про відкриття власної справи». Тепер можна говорити про Г. Гладинюка як про природженого підприємця, бізнесмена за покликанням, сміливця й авантюриста у доброму значенні цього слова. Розумію й інше. Якби в дореволюційній державі не було сприятливих умов для розвитку малого і середнього бізнесу (зовсім сучасні формулювання...), зокрема — пристойної податкової системи, невідомо, чи став би він тим, ким став.

У східних мислителів — свої погляди на прогрес фінансовий та його зв'язок з удосконаленням духовним, з бажанням віддавати. «Коли стремління волі задоволене, то серце стає добрим, — вважав Конфуцій, — коли серце стає добрим, то з'являється моральний погляд на речі, що веде до доброчинності».

Тож, як згадувалося, трампліном Григорія Гладинюка стала цифра 45. З цієї позначки починаючи, Григорій Пантелеймонович уже керував своїм першим готелем — «Національний» — в орендованому будинку на розі Бессарабки та Хрещатика. Другим був самостійно збудований триповерховий першокласний готель «Гладинюк» (перетин сучасних вулиць Хмельницької і Пушкінської). Саме завдяки готельному бізнесу Г. Гладинюк потрапив до розряду знаменитих купців міста.

Вживання понять «знаменитий», «видатний» часом не дуже зручне. Через те, що пам'ять не завжди справедлива у диференціюванні діянь людських. І часто гідні залишаються за бортом історичних згадок. Про Г. Гладинюка пам'ятають хіба що історики. Така доля багатьох заможних громадян, які дієслово «жертвувати» обрали для себе ключовим.

Довгий перелік добрих діянь Григорія Пантелеймоновича нині назвали б індивідуальною соціальною програмою. Він збудував у своєму селі на малій батьківщині лікарню та забезпечив її утримання. Заснував парафіяльну школу. У Києві допомагав нужденним громадянам, навчальним закладам, різноманітним товариствам: благодійному, швидкої допомоги, вільному пожежному, сліпих... З легкої та щедрої руки Григорія Пантелеймоновича в останній рік його життя було споруджено лікарню для хронічних хворих (1911 р.). Його організаторський, купецький талант працював на суспільство. Він прожив, отже, як християнин. Так личило. Бо ті, що хрестяться, а дбають тільки про свою пельку, — не християни.

За свідченням істориків, свій заповіт Г. Гладинюк склав за три роки до смерті. Посмертна добра справа охоплювала ремісничу училище, церкви, соціально незахищені категорії населення. Левову частку було спрямовано на притулок-ясла для покинутих малюків.

Деякі дослідники вважають, що в могилі попечителя лікарні та гімназії, домовласника, мецената на Байковому кладовищі у 60-ті роки було поховано відомого поета. Мармуровий блакитний пам'ятник — подяка від міської думи наслідному почесному громадянину — не зберігся. За життя Григорій Гладинюк потерпав від нерозуміння та недоброзичливості: селяни підпалювали будівлі, бюрократи їли поїдом, заздрисники вставляли палиці в колеса. Трагедія особистості відгукнулася і в печальному посмертному жесті нащадків.

Та, як виявилося, кризів невдячну й перебірливу пам'ять генерації прийдешніх, із пожовклих газет і документів проривається живий спогад про багатство душі — талант обраних.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Читаймо «Голос» разом

Бетон і пам'ять

Нарешті ми почали розуміти, що «бетонна пам'ять» нас просто принижує. Вона не гідна ні нас самих, ні, головне, наших онуків і правнуків. Подивіться, на що перетворилися нині радянські скульптурні образи і герої минулих історичних подій! Час зруйнував бетон, а разом з ним — і людську пам'ять.

Мені боляче дивитися на те, як руйнується комплекс загиблих на луганській Гострій могилі. Я знаю, що в газету «Голос України» останнім часом надходить чимало листів від ветеранів Великої Вітчизняної війни, яких обурює варварське ставлення до пам'ятників. Але час називає нині інші імена, створює інші поняття, загалом змінює ставлення до монументального способу вираження нашої вдячності старшому поколінню. Як скульптор, я не можу залишатися байдужим до цієї теми. Останніми роками я здебільшого працюю в напрямі створення таких образів, які слугуватимуть не одному поколінню. «Залізобетонну мову» забуто. Вона незрозуміла, вона обмежує злет думки і глибину почуттів.

Можливо, вперше мені довелося працювати з дорогоцінними матеріалами, і ця обставина, відверто кажучи, мене творчо збагачує. За три роки я створив

три такі пам'ятники: «Журавлі» — пам'ятник, присвячений Невідомому солдатові, у пам'ять про загиблих чорнобильців нещодавно в центрі міста встановлено «Чорнобильського лелеку», а до 2000-річчя Різдва — знак Божої Матері, яку почали називати луганською Богородицею. Служителі церкви кажуть: якщо робота художника послугувала тому, що, дивлячися на неї, хтось почав молитися, то вона стає іконою. Знак Божої Матері, виконаний із італійського білого мармуру, нині приваблює віруючих, і вони моляться тут і просять Богоматір дати їм сил і здоров'я.

«Голос України» не раз порушував проблему ставлення до пам'яток минувшини і створення нових історичних образів. Це важлива тема, оскільки йдеться про соціальне здоров'я нашої нації, а, отже, і про здоров'я тих, хто приходить нам на зміну. І мені хотілося б, щоб розмову на цю тему продовжили не ми, прості читачі, а люди, котрі представляють владу в нашій державі. Гадаю, для такої серйозної розмови «Голос України» не пошкодує місця на своїх шпальтах.

Євген ЧУМАК,
заслужений художник України,
член міжнародної
асоціації «Художники світу».

Одним абзацом

■ У Чернігові відбувся перший обласний журналістський фестиваль «Золотий передзвін Придесення». Крайшим журналістом року визнано завідувача відділу «Деснянської правди» Миколу Будлянського.

■ За видатні особисті досягнення в царині культури й гуманітарних проблем письменнику з Івано-Франківська Юрію Андруховичу у Віденському університеті присуджено премію імені Гердера.

■ Із Дрогобича, що на Львівщині, незаконно вивезено до Ізраїлю три фрески митця світової слави — польського письменника і художника єврейського походження Бруно Шульца. Ізраїльські представники інституту Голокосту «Яд Вашем» викупили їх у дрогобицького інваліда, який мешкав у колишній віллі начальника гестапо, де були ці фрески, за 100 доларів. Ведеться службове розслідування.

■ На колишніх партизанських теренах Волинського Полісся відбувся Перший всеукраїнський пісенний фестиваль «Волинь повстанська».

Складові його багатства

Про нашого земляка, зірку НХЛ Дмитра Христича написано чимало хороших і теплих матеріалів. І це справедливо, бо він заслуговує цього, як ніхто інший. Особливо часто преса писала про Дмитра останнім часом. Ще б пак, він уперше виступав у складі національної збірної України на чемпіонаті світу. Наша команда на турнірі в Німеччині виступила найуспішніше за всю свою історію. І чимала заслуга в цьому — саме форварда клубу НХЛ «Вашингтон Кепіталз».

Він зміг би зіграти ще краще, ще яскравіше. Гадаю, ніхто не сумнівається в цьому. Свого часу найвищі оцінки своєму партнерові по трійці — Христичу — давав сам Уейн Гретцки, коли виступав у «Лос-Анджелесі». Але Дмитро кілька місяців тому зазнав травми. Лікувався. І, звісно, пропустив з десяток матчів за свій нинішній клуб. Пройтися до «основи» не так уже й легко, коли конкурентів не бракує.

Утім, Христич — уже ветеран (не за віком) і авторитет в НХЛ. І мріє, як зізнався мені, зіграти тисячу матчів у лізі. А для цього потрібно утриматися ще чотири-п'ять сезонів. І це цілком реально.

— Пане Дмитре, чи одразу вас прийняли гравці «Вашингтона» десять років тому?

— Ворожого ставлення до себе не відчув. Тоді саме розпочалося велике переселення вихідців із країн Східної Європи. Ще раніше в тому клубі з'явилися чех Пивонька і словак Бондра.

— До речі, а тепер боси вашого клубу не висловлювали невдоволення з приводу запрошення вас до національної збірної України?

— Якби ми брали участь у «плей-оф» розіграшу Кубка Стенлі, то жодних розмов про відраження до Німеччини не велося б. Але «Вашингтон» вилетів із групи учасників турніру, і я звернувся до генерального менеджера з проханням дозволити виступати за збірну України. Без усяких проблем отримав згоду...

Дехто дивується, чому такий відомий майстер, який ще за часів СРСР був чемпіоном світу, лише тепер з'явився на цих змаганнях знову. Адже з преси було відомо, що його мріяли бачити у своєму складі тренери збірної Росії.

— Якщо правда, то запрошеннями росіяни не докучали, — каже Дмитро. — Бо, напевно, знали, що згоди не дам. Я — українець, і коментарі, гадаю, зайві...

— Чи задоволені виступом нашої національної команди?

— Загалом так. Якщо врахувати можливості українського хокею в цілому і його головної команди зокрема, то результати дуже хороші.

Коли збірна повернулася з Німеччини, Дмитро завітав до ресторану готелю «Салют», щоб привітати гравців і тренерів ХК «Беркут», котрий виграв титули чемпіона СЄХЛ та України. Скромно і зі смаком одягнений, тактовний, вихований, він намагався нічим не вирізнитися серед інших. І це — достатньо заможна людина (в НХЛ копійок не платять, тим паче «зіркам»).

Але він такий — духовно багатий — був завжди, адже знаю його з дитинства. Мешкали по сусідству. Таким чемним, скромним, працьовитим його виховали батьки. А Бог ще й талант дав.

Заявивши про себе в НХЛ, Дмитро Христич ніколи не забував, якого він роду-племени. Кілька разів, прибуваючи до Києва під час відпусток, надавав матеріальну допомогу київським хокейним школам, привозив інвентар, форму.

Тоді, на святковому вечорі «Беркута», запитав Дмитра:

— Чому приїхали до Києва, а не повернулися до США?

— Ви, либонь, знаєте, що кожного року обов'язково приїжджаю до-

дому. Відвідую родичів у селі на Полтавщині. Там особливо приємна і щаслива атмосфера. Досхочу наговорюся українською. За океаном уже й думаю англійською. Шоправда, коли виступав у «Торонто», там мене тепло й щиро опікала українська громада. Та й з росіянами у мене стосунки нормальні.

— Як поживає ваш синочок Кай?

— Дякую Богові, добре. Йому вже три роки. І він полюбає зі мною і матусею Ейрін покататися на ковзанах. У нас є кілька автомобілів. То один із них — «Форд-Пікап-трек» — обслуговує, так би мовити, Христича-молодшого. У це велетенське авто вміщуються його велосипед, телевізор, іграшки.

— Скажіть, а як проводите вільний час?

— Його в мене вкрай мало. Особливо під час сезону. Але вже в Америці дуже захопився грою у гольф. Улітку встаю вдосвіта, зустрічаюся з друзями. І ми з насолодою граємо. А потім сидимо за столом, обідаємо, ведемо задушевні розмови. Красота. До речі, кілька разів охоче виступав у благодійних турнірах з гольфа. Гроші після таких змагань зазвичай переказують у різні фонди.

— Дмитре, ви вже вимовили «а», то чи не збираєтеся й «б» сказати? Маю на увазі вашу участь в олімпійському турнірі наступних зимових ігор, які відбудуться у США, в Солт-Лейк-Сіті...

— І я, і Руслан Федотенко з Олексієм Панікаровським, які виступають відповідно у «Філадельфії» та «Торонто», з великою радістю зіграємо за команду України. Але в тому разі, якщо вона проб'ється до фінального турніру. А до цього буде попередній — у групах. Отже, в НХЛ перерва триватиме лише два тижні, які припадуть саме на вирішальні поєдинки олімпійських змагань...

Що ж, сподіватимемося, що наша команда здолає стартовий бар'єр і надасть можливість Христичу з іншими нашими «американцями» та «канадійцями» постояти за славу України!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: Дмитро Христич.

Фото Олександра ЗАДИРАКИ.

До Аргентини по славу...

■ Футбол

Кілька днів тому юніорська збірна України (U-20), яка минулого літа у Фінляндії стала віце-чемпіоном Європи, розпочала завершальний етап підготовки до чемпіонату світу. Цей турнір, нагадаємо, стартує 17 червня в Аргентині.

До Олімпійського центру підготовки, що в Кончі-Заспі, головний тренер нашої команди Анатолій Крощенко запросив 19 футболістів, які відстоюватимуть честь держави в Південній Америці.

Отже, українські юніори на світовому футбольному фестивалі виступатимуть під постійними номерами.

Воротарі: 1. Артем КУСЛІЙ («Дніпро»), 12. Віталій РУДЕНКО («Чорноморець»), 21. Рустам ХУДЖАНОВ («Динамо»).

Оборонці: 2. Роман ПАСІЧНИЧЕНКО, 3. Богдан ШЕРШУН, 13. Федір ПРОХОРОВ (усі — «Дніпро»), 6. Денис СТОЯН («Борисфен»), 14. Сергій ХИСТЕВ («Сталь»), 4. Сергій СИМОНЕНКО («Торпедо», Росія).

Півоборонці: 7. Володимир БОНДАРЕНКО (ЦСКА), 8. Андрій СМАЛЬКО («Борисфен»), 16. Микола НАКОНЕЧНИЙ («Борисфен»), 15. Сергій ДАНИЛОВСЬКИЙ («Карпати»), 5. Віталій КОМАРНИЦЬКИЙ («Іроні», Ізраїль), 17. Олексій ГАЙ («Шахтар»), 10. Руслан ВАЛЄЄВ («Дунтінгем», Нідерланди).

Нападники: 9. Олексій БЕЛІК («Шахтар»), 11. Андрій ГЕРАСИМЕНКО («Кривбас»), 19. Тарас КАБАНОВ («Карпати»).

— Чому серед названих гравців немає київських динамівців Віталія Лисицького та Ігоря Скаби, котрі виступали у вашому колективі? — запитали Анатолія Крощенко.

— Вони вже у збірній, де гравці 1982 року народження. Цю команду очолює Валентин Луценко. І вона змагатиметься в фіналі європейської першості...

Учора українська команда (U-20) вилетіла до Нідерландів, де сьогодні проведе контрольний поєдинок з місцевою національною юніорською збірною. А в понеділок наша збірна візьме курс на Аргентину. Там через тиждень у місті Мендоса матчем проти футболістів Чилі вона візьме старт у чемпіонаті.

— В ательє нашим гравцям пошили красиві цивільні костюми, — розповідає адміністратор колективу Олег Абрамов. — Щоб мали пристойний вигляд. І слова Державного гімну хлопці вивчили. Анатолій Миколайович Крощенко опікувався цією справою особисто. Патріотична наляштованість, знаєте, — велика справа. Але головне, звичайно, гра і результат.

— Хто вам допомагатиме в Аргентині? — це вже запитання до головного тренера.

— Мій асистент — досвідчений фахівець Валерій Кінашенко, котрий тривалий час працював у «Борисфені», тепер — у «Ворсклі». Він багато їздить, шукає цікавих виконавців. А ще систематизує інформацію.

Михайло Ошемков — і перекладач, і менеджер. Підготував для нас базу в Мендосі.

Великий майстер своєї справи лікар Леонід Миронов. Масажист з Одеси Віктор Савін працював з різними збірними.

Душа колективу, віртуоз своєї справи — адміністратор Олег Абрамов. Коли він з нами, жодних проблем, переконані, не буде.

Від ФФУ з нами ушлявлений футболіст, відомий тренер Олег

Базилевич (як стало відомо в останній момент, справи не дали змоги йому вилетіти на чемпіонат. — В.Б.). До речі, комітет з питань роботи зі збірними, який очолює Олег Петрович, дуже допоміг нам торік здобути срібні нагороди європейського карбу. Разом з Базилевичем розробили програму підготовки, яка й дала шедри плоди.

Не можна не сказати про вкрай потрібну селекційну роботу, яку провадять і в Україні, і за її межами знані українські тренери Віктор Носов, Євген Король, Олександр Лисенко, Олександр Рябоконь, Георгій Сирбу, Володимир Лозинський. Нам широко допомагають наставники «Дніпра», «Борисфена», «Карпати», ЦСКА...

— Либонь, до Аргентини також вирушає не на прогулянку?

— Головне завдання ми вже виконали: потрапили на чемпіонат світу. Це право нам не подаровано. Здобуто його важкою працею великого колективу. Такої високої честі, як участь у чемпіонаті світу, Україну удостоєно вперше за десятирічну історію її незалежного футболу. Звісно, слабких команд в Аргентині не передбачається. Тому постарасмося зіграти гідно і не зганьбити нашу країну.

В. Б.

Події і результати

■ Теніс

Париж. Відкритий чемпіонат Франції. Сьогодні у жіночому фіналі зустрінуться Дженніфер Капріаті (США) і Кім Клейстер (Бельгія).

■ Бокс

Чемпіон Європи Віталій Кличко 28 липня у Німеччині проведе поєдинок з 34-річним американцем Россом П'юріті. Українські вболівальники, гадаємо, пам'ятають, як у грудні 1998 року на рингу Палацу спорту в Києві Володимир Кличко поступився саме цьому боксерові. Отже, ми станемо свідками своєрідного матчу-реваншу. «Віддячити» за молодшого брата постаріється Кличко-старший, якому 19 липня виповниться тридцять років.

■ Футбол

Кубок конфедерацій (Японія, Корея). Завтра у фіналі зустрінуться збірні Франції та Японії. У півфіналі французи виграли у Бразилії — 2:1, а японці переграли Австралію — 1:0.

Учора в Мехіко на стадіоні «Аптека» у присутності ста тисяч уболівальників місцевий клуб «Крусасуль» з рахунком 2:0 виграє перший півфінальний матч розіграшу Кубка Лібертадорес в аргентинської команди «Росаріо». Матч-відповідь попереду.

Олександр Іщенко, який раніше очолював кіровоградську «Зірку», ФК «Вінниця» та молодіжну збірну України, а останнім часом — сімферопольську «Таврію», подає у відставку. Керівництво клубу її прийняло.

Іщенко став сьомим тренером вищої ліги, який залишив посаду в процесі поточного чемпіонату.

Нагадаємо, що матчі 25-го туру чемпіонату України відбудуться 10—11 червня. Завтра зустрінуться: «Сталь»—«Нива», «Металіст»—«Металург» (Донецьк), «Кривбас»—«Ворскла», «Металург» (Маріуполь)—«Карпати», «Дніпро»—«Металург» (Запоріжжя), а в понеділок — «Таврія»—«Динамо» і «Шахтар»—ЦСКА.

■ Гандбол

Запорізька жіноча команда «Мотор», яка нещодавно під керівництвом свого тренера Леоніда Євтушенка виграла європейський Кубок кубків, усьоме завоювала титулом чемпіонки України. У вирішальному двобої запоріжанки випередили іменитий київський «Спартак». Тепер спартаківки сподіваються на реванш у фіналі національного Кубка.

■ Легка атлетика

Зіркова подружжя пара легкоатлетів зі США — героїня ігор у Сіднеї, триразова олімпійська і багаторазова світова чемпіонка Меріон Джонс та чемпіон світу-97 зі штовхання ядра Сі. Джей Хантер — вирішила розлучитися. «Між нами зникло взаєморозуміння. Настав час кожному з нас іти власним шляхом», — прокоментувала свій крок пані Джонс. А от її чоловік, який останнім часом був уплутаний у допінгових скандалах, від коментарів утримався.

Бубка — «розвідник»

Колишній міністр муніципальних справ і освіти провінції Альберта (Канада) Юліан Козяк (справа) показує 35-разовому рекордсменові світу зі стрибків з жердиною, а нині президентові спортклубу, директорові власної легкоатлетичної школи, членові виконкому МОК Сергієві Бубці місце, де з 3 по 12 серпня 2001 року відбудеться чемпіонат світу з легкої атлетики.

В Едмонтоні, місті на заході Канади, де з 700 тисяч мешканців 125 тисяч — українці за походженням, цього року відбудеться світовий форум легкоатлетів. Українська громада Едмонтона може допомогти організувати приїзд та створити умови для тренувань українським спортсменам.

Відповідаючи на запитання про стан спорту в Україні, Бубка, виступаючи в місцевому громадському центрі, сказав, що без піклування з боку посадових осіб, фінансування, вкладення коштів у майбутні покоління спорт приречений на вимирання.

Фото Романа ПЕТРИКА (УНІАН).

СУСПІЛЬСТВО

Довгий шлях до справедливості

Нещодавно Бундестаг, установивши гарантії правової безпеки для німецьких фірм, відкрив шлях до виплат компенсацій жертвам націонал-соціалістської політики «знищення працею». Як повідомив голова кураторіуму німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» Міхаель Янсен, колишнім примусовим працівникам з Польщі та Чехії вже протягом двох наступних тижнів перекажуть належні їм гроші — 1 млрд. 812 млн. та 423 млн. марок відповідно.

Україні належить 1 млрд. 724 млн. марок, Росії, Литві й Латвії — 835 млн., Естонії та Білорусі — 694 млн., Всесвітньому єврейському конгресу — 1 млрд. 812 млн., іншим країнам — 540 млн. марок. Близько одного мільярда марок переказали на відшкодування майнових збитків, а також на утримання національних фондів «Взаєморозуміння і примирення».

Спадкоємці померлих після 15 лютого 1999 року (дня створення фондової ініціативи німецьких підприємців) жертв примусу можуть також подавати заявки на отримання компенсацій. Найбільша проблема з виплатами, за словами Янсена, — в Росії та Україні, які розтягнули їх до кінця наступного року.

Нарешті справедливість встановлено. Та чому ж таким довгим виявився шлях до неї? Адже багато й багато жертв нацизму так і не дочекались не лише грошей, а й визнання вини їхніми кривдниками. Таке можна пояснити багатьма причинами. Переводом тим, що серед потерпілих — люди різних категорій. Це й ув'язнені концентраційних таборів (переважно євреї), і військовополонені, і вивезені з країн Східної Європи на примусові роботи, і біженці від комуністичного тоталітаризму. Адвокатам жертв непросто було домовитися з промисловцями про розподіл інтересів. Останні вперто чинили опір, ухиляючися від платежів, аргументуючи тим, що вони використовували рабську працю не з власної волі, а за наказом керівників третього рейху.

Ще одна причина — історичні особливості міжнародно-правових відносин. Ухвалені після війни у ФРН закони про компенсації (спочатку 1953-го, а в новій редакції 1956 року) передбачали виконання зобов'язань з виплат лише щодо однієї категорії жертв — тих, кого переслідували за націонал-соціалізму з расових, релігійних та політичних причин. За умови, що вони на той час мешкали на території бундесреспубліки.

Але треба зазначити: тоді федеральний закон про компенсації узагалі не враховував примусову працю. Згідно з міжнародним правом, матеріальні претензії внаслідок війни чи окупації мали регулюватися між конкретними державами окремо. А угоди про репарації тоді не було укладено. Багато з колишніх противників Німеччини, і СРСР та Польща також, від репарацій відмовилися, вважаючи за краще вивезти з переможеної країни все, що можна було вивезти. Широко кажучи, якби Німеччині у той час довелося сплачувати компенсації ще й за примусову працю, то це означало б для неї цілковитий фінансовий крах. Лондонська угода про борги, укладена західними союзниками з Німеччиною 1953 року, передбачала, що угоду про компенсації може бути підписано з колишніми противниками Німеччини лише за умов мирного договору. Соціалістичні країни підписати цей документ відмовилися, у такий спосіб позбавивши мільйони людей справедливих відшкодувань. На лондонську угоду про борги тривалий час посилалися юристи, не беручи у провадження позови про виплати компенсацій. Попри це Німеччина в 50-ті роки з доброї волі уклала спільні угоди з Ізраїлем та низкою країн Західної Європи про компенсації за завдані гітлерівським режимом несправедливості. Гроші виплачували з держбюджету.

І лише після падіння Берлінської стіни Німеччина переказала для колишніх підневільних працівників Польщі, Росії, Білорусі та України як гуманітарні виплати 2,5 мільярда марок. Щоправда, з рахунків національних фондів Росії й України зникло по 86 мільйонів марок з цих грошей. За всю повоєнну історію Німеччина сплатила колишнім жертвам примусу із коштів платників податків 105 мільярдів марок.

Тепер залишилося доплатити ще 10 мільярдів. Але й вони йтимуть до одержувачів понад два роки. Під натиском світової спільноти, потужним тиском США німецькі концерни погодилися пустити капелюха по колу, але за умови, що це вже останнє. З твердою гарантією, що більше ніхто і ніколи на їхні гроші не зазіхатиме. Американські судді довго не приставали на такі умови, адже в судах були позови, які просто викинути в кошика вони не мали права. Тому виплати і відкладалися. Нарешті компроміс знайдено. І хоча не всі позови відхилено, Бундестаг гарантував німецьким підприємцям правову безпеку.

Шлях до виплат відкрито. За словами Міхаеля Янсена, невідомо, скільки із поданих заявок на виплати компенсацій мають на те достатні підстави. Однак цілком імовірно, що це аж ніяк не всі заяви, які могли б надійти від колишніх примусових працівників. Їх може бути ще близько 500 тисяч, стверджують історики. Вони виходять з того, що з 10 мільйонів людей, котрі примусово працювали на третій рейх під час другої світової війни, живі ще 15 відсотків. Тому якщо навіть у колишніх примусових працівників поки що немає підтверджених документів про їхню роботу в Німеччині або ж їх недосить, то заяви на отримання компенсації все одно слід подати. Термін подання продовжено до кінця року.

У мене на робочому столі ніяк не «тане» стос листів від читачів «Голосу України» — тих, хто в молоді, а часто-густо юні, роки зазнав усього жаху німецького розпропагованого нацистами «раю» часів третього рейху. Попри всю мою старанність, ніяк не виходить надіслати їх на належні адреси, знайти які часом потребує великої праці і тривалих пошуків. І неможливо звикнути до сповідей людей, котрі тепер, коли про них нарешті згадали, знову потрапили в пастку — чи то бюрократичну, чи то через байдужість або небажання йти допомогти. Киянка Марія Микитівна Козлова, якій ніяк не вдається знайти підтверджену довідку про те, що авіафабрика, де її змусили працювати, була філією концтабору Дахау, пише:

«Я носила смугастий одяг, жила в баракі за колючим дротом у три ряди, в нелюдських умовах — не дай, Боже, комусь ще такого життя в 16 років! Не пам'ятаю прізвища роботодавця, натомість пам'ятаю перекладача — злий, худий, високий. Носив батога і лаявся. Бив нещадно всіх, хто потрапить під руку. Діставалося й мені. Особливо переслідували за листівки. Я була мала, на смерть перелякана, листівок не писала. Але одного разу листівку мені хтось підклав, і під час обшуку її знайшли. Мене кинули до в'язниці, в одиночку, де, щоб визнати, день чи ніч, треба було дивитися високо-високо вгору. У в'язниці мені довелося побувати ще раз: зникли якісь креслення. Нас тримали у підвалі, по черзі допитували і по черзі били. Потім зняли відбитки пальців і відправили на військову фабрику. Там я працювала до кінця війни. Після звільнення американцями повернулася додому. І ніхто не міг зрозуміти, чому я не любила дивитися фільми про війну. Наші чиновники ставилися до нас презирливо, а деякі люди називали німецькими вівчарками. Мій чоловік помер і не дізнався, що я була в Німеччині».

Для Марії Микитівни, судячи з її листа, війна все ще не закінчилася. Як і для багатьох інших читачів, котрі написали листи до редакції. Але, коли читала їх, мені здавалося, що їхні кривди бодай морально задоволено. Німці нарешті знайшли для себе солодку пігулку — наважилися заплатити й нашим скривдженим, визнавши моральну відповідальність за скоєне їхніми співвітчизниками. Ми — і колись у Радянському Союзі, і тепер в Україні — знаємо, яка гірка доля випала сотням тисяч молодих людей, вивезених окупантами до рейху. Адже багатьох хапали просто на вулиці під час облав (а вдома, бувало, залишалися маленькі діти) і везли у невідомість. Багато хто написав мені, що пригнічувала не так навіть підневільна праця, котра тривала по 14—16 годин на добу, безправ'я та напівголодне існування, як усвідомлення того, що працювали на ворога, що завтра виготовлену ними зброю спрямують на батька чи брата. І змінити бодай що-небудь, працюючи під охороною і за колючим дротом, було неможливо. Проте не солодке життя було й після повернення додому: багатьом довелося аж ніяк не з власної волі їхати на будови народного господарства, подати від рідних місць, де знали, що вони працювали «на фашистів».

А цей лист був єдиний такий. Його автор, як він про себе пише, — громадянин села Гути Котопського району Сумської області, учасник бойових дій Гаврило Іванович Філь, котрий тривалий час служив у групі окупаційних військ у Німеччині і відчув душею й серцем усю доброту та людяність німецького народу.

Спонукало нашого читача взятися за листа те, що, як він пише, «всупереч своїй мудрості німецький народ робить грубу помилку, створюючи фонд з виплат компенсацій «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Ця відповідальність обертається своєю золотою стороною тільки оstarбайтерам, які заробили лише за два роки своєї здебільшого злочинної праці такі солідні компенсації, що їх

простий український пенсіонер не міг би заробити навіть за 10 років праці понадурочної. Наші оstarбайтери мають різної долі, що вони всі вижили, були врятовані від нацистських переслідувань та різної сваволі. Яких ще благ їм забракло? А до тих, кому видають компенсації, слід підходити диференційовано: багато чоловіків (та й деякі жінки) 1927 року народження і старші віддано трудилися на могутність третього рейху, були вочевидь «підпорками» фашизму. Їхня праця вилилася в додаткові тисячі німецької сталі, ешелони німецької техніки, додаткові жертви для Радянської Армії. То кому німецький народ має бути вдячний — їм, «підпоркам» фашизму, чи тим, хто фашизм розгромив? Вони повернулися додому, працювали в північних широтах і заробили хороші пенсії, а тепер отримали земельні паї у колгоспах або майнові на підприємствах. І ось їх починає мучити «дармовий» німецький шматок, який потрібен не так їм, як їхнім дітям та онукам».

Листа я даю у викладі і з великими скороченнями. Автор просить опублікувати його роздуми в газеті, а також «довести до відома посольства Німеччини, що переважна більшість українців переживають за долю німців, як за власну, і на кожному кроці намагаються їм усіма силами допомогти, роблячи все можливе й неможливе».

Замість коментаря мені хотілося б повідомити, що німецький фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» для постійної роз'яснювальної роботи створює Фонд майбутнього, інвестуючи 700 млн. марок — аби люди не забували про те, що в ХХ столітті освічена німецька нація зробила рабами представників інших націй. Для того, щоб минуле ніде й ніколи не повторилося.

Німецький фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» для постійної роз'яснювальної роботи створює Фонд майбутнього, інвестуючи 700 млн. марок

Коли голова кураторіуму Міхаель Янсен розповів про це, я подумала: забути таке й без нагадувань неможливо.

На жаль, я помилилася...

Валентина ПИСАНЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Коли мають надійти кошти з Німеччини до України? З таким запитанням наш кореспондент звернувся до першого заступника голови правління Українського національного фонду «Взаєморозуміння і примирення» Степана Косяка. — На прохання німецького фонду, — відповів Степан Борисович, — ми передали йому списки для перевірки на десять тисяч осіб — отримувачів виплат. Там відібрали для вибіркової перевірки одну тисячу осіб. Завтра, у неділю, до нас прибувають представники німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Після перевірки відібраних документів, фонд прийме рішення про перерахування коштів. Ми сподіваємося, що вони надійдуть до України до кінця червня. А виплати реально розпочнуться, мабуть, уже в липні. У нашому фонді триває напружена робота з підготовки документів для отримання колишніми жертвами нацизму довгоочікуваних виплат.

На морському пісочку

Тьотя Роза рекомендує...

— Шановний, чи не поштуєтеся місцем дамі?... Я знаю, що на календарі липень, тому й прийшла. А оскільки ми з вами не зустрічалися восьмого березня, з вас один знак уваги... Чого це я маю йти на інше місце, коли цей тапчан мій?... Так, так, написано. Ви переставте те, що ви, мабуть, вважаєте за шкарпетки, і побачите, що там видряпано ножем: «Тьотя Роза»... Це зробив Яша, коли ми ще були школярами... Так, уявіть собі, що старенькі також пройшли через дитинство...

Ну здрастуй, рідний мій! Дочекався. Зараз я на тебе залізу... Ні, дамочко, сусід ваш пішов, це я з своїм тапчаном... Ой, як добре!..

Ну от, прокинулася. Чого це ви так галасуєте, як пароплавний гудок?... Що?... Заспокойтеся, мамзель, не треба нікуди бігти, не треба нікуди телефонувати. Це буйок, і його рятувати не треба. Ви ліпше свою подружку переверніть на другий бік. Погляньте, вона зі спини вже готова... Як я дізналася, що ви подружки? Елементарно! У вас один пляжний гарнітур на двох: у вас — халатик, у подружки — купальник...

Що, дечотка?... Ні, дівчинко, це не кільцева медуза. Це — кільце від презерватива... Що таке презерватив, спитаєш у батька...

Рибонька, а з чим твої піржки?... Невже? І з мідіями є?! Це ж треба було вигадати!.. Ні, не буду брати, отруїтись я й вдома можу... Я

просто так запитала. А що, не можна було?..

Гей, пане хороший... Так-так, ви... Скажіть, це не ваша дружина зі словами «Не страшен нам берег турецький» кинула у воду?... Ні, не ваша, а вашого друга? Я її розумію: подвійне розчарування... Що?... Та не чіпаю я вас. Потрібні ви мені, як п'ятці цвях!..

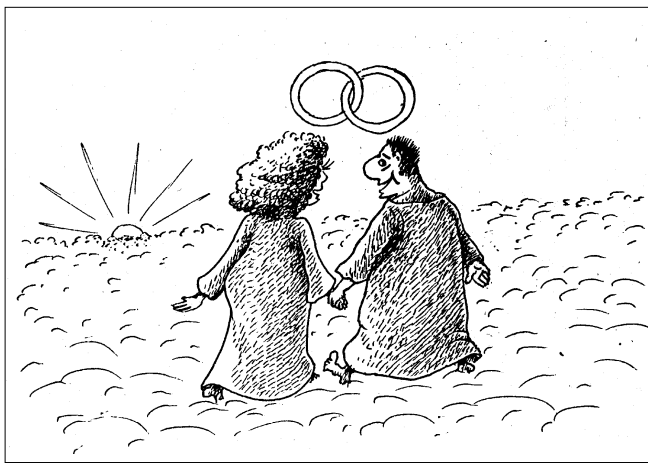
Папашо, що ви робите дитині?... Але ж ви маєте відрізати пляшкові кришки від ракушок... Ну то й що, що у вас немає моря?! У мене, до слова, в квартирі немає пальми. То мені тепер банани з огірками плутати?..

Дамочко, ви свою подружку перевернули? Якщо вам не важко, розбудіть он того командированого, поки він на кокс не перетворився... Як це «якого»? Ви що, багато чоловіків бачите в краватках?!

Ей, пане хороший... У вас голос гучніший за мій буде. Крикніть он отим емігрантам на надувному матраці, що таким шляхом вони Америки не дістануться... Як це «чому»? Ви що, теж не знаєте, що на тому березі Туреччина?... Ні? А чому ж ланцюгів золотих на себе начіпляв, наче всі георгафічні олімпіади виграв?..

Що, дитинко?... Твій тато не знає, що таке презерватив? Ну тоді запиташ у дідуся, чому він ними не користувався... Дитинко, а якщо й дідус не знає, то ти їм незабаром розповіси... Як скоро? Тільки-но дізнаєшся. А буде це, я так розумію, дуже скоро...

Хлопчику!.. Хлопчику!.. Досить закопувати тьотю... А

якщо це твоя бабуся, тим паче не можна... Дідусь малину на зиму закопує, щоб краще плодоносила? Ну так то — малина. Бабусі це більше не стосується... Ні, дитинко, мене також не треба закопувати. Мене це теж не стосується. Йди краще з дівчинкою пограйся... Ні, без закопування і плодоносності. Це вам поки що не потрібно...

Шановний, ви не забулися?... А що тут розуміти? На тапчані треба лежати, як забота газета, а не ворочатися... А що тепер робити? Взяти молоток і цвяхи, якщо хочете відпочивати, як людина, і... Немає? Ну візьміть у мене. Ось тут у сумочці, під косметичкою...

Так, мадам, легко дихається, тільки це пахне каналізацією. А запах моря відчуєте, коли зойд-вест подме... Ні, мадам, зойд-вест — це не марка кондиціонера. Зойд-вест — це коли вітер он звідтіля... Ну який прибий, якщо

вітру немає?! Це ж чистий «Тайд» спливає... Шо? Рибалки? Ой, не смішіть! Та в нас рибалок немає з часів Кості і Соні. Ну ви знаєте, про них ще пісня була. А от та калоша — це СП «Море». Вони там морську воду в пляшки розливають і продають «новим українцям» для їхніх басейнів... Ой, що ви кажете, мадам?! Я що схожа на адміністратора пляжу?... Ні, я просто тут живу. Тобто, навпроти. А щодо порядку — це я з доброти душевної. А ви була не з столиці?... А то, я дивлюся, обличчя знайоме. Тобто, стлична зовнішність. Прикро, що мені вже йти треба, а то я б... Ну добре, передавайте привіт... А кому хочете. Хоч самому президентові, хоч вашому центральному вокзалові...

На морському пісочку зустріла я Яшу...

Юрій АЗАНОВ.
Мал. Володимира
КАЗАНЕВСЬКОГО.

І то радість

— Чув я, друже, ти продав Товстосуму нирку.
Але бачу, ти веселий,
Не жалкуєш гірко.
— Чом би плакати я мав?
Не діждетесь, дзуськи!
Бо ж хоч часточка моя,
А живе — по-людськи!

Благодійник

— Не забуваю вчителів колишніх
Я й тепер,
— Хвалився друзям
Бізнесмен новітній,
— Директор школи
В офісі моїм — вахтер.
А класний керівник
— Підлогу мие й вікна.

Анатолій РИЖЕНКО.

Тест

Чи вмієте ви радіти життю?

1. Коли ви в останнє від душі сміялися:
а) до весілля (1 очко);
б) коли дізнався, кого у нас обрали депутатом (2 очки);
в) у мене колосальне почуття гумору, я регочу навіть тоді, коли для цього немає підстав (3 очки).
2. Що вас у цьому житті не влаштовує:
а) якість локшини, яку нам вішають на вуха на УТ-1 (1 очко);
б) те, що Зінчиного чоловіка занадто довго не посилають у відрядження (2 очки);
в) мала кількість аварійсів на Канари, необхідно різко збільшити (3 очки).
3. Ким ви себе вважаєте — оптимістом чи песимістом:
а) не знаю, тому що не отримував із держадміністрації відповідної вказівки (1 очко);
б) я — оптиміст, вірю, що всі ці погіршення — на краще (2 очки);
в) я — песимістичний оптиміст з оптимістичним песимізмом (3 очки).
4. Чи нервуєте ви через дрібнички:
а) у холодильнику порожнісінько, хоч покотись, а мені — «по барабану» (1 очко);
б) через дрібнички я, зазвичай, не нервую, а враз скаженію (2 очки);
в) уявіть собі, коли я доведу свого чоловіка до нервового тик, мені одразу стає легше (3 очки).
5. Чи хотілося вам коли-небудь заповідати собі смерть:
а) навіщо мені кінчати з життям, якщо я вже практично не живу (1 очко);
б) якщо всі порядні люди підуть із життя, то хто тоді буде повертати борги міжнародним фінансовим організаціям (2 очки);
в) якби я був японцем, то обов'язково зробив би декому характері (3 очки).
6. Якби ви спіймали золоту рибку, що б ви у неї попросили:
а) ящик горілки і кілька огірочків (1 очко);
б) за рівнем життя перегнати папуасів (2 очки);
в) що моя бабуся накаже, те я в золотій рибки і попрошу (3 очки).
7. Чи радієте ви кожному прожитому дню:
а) надзвичайно, коли нахожусь на смітнику щось їстівне (1 очко);
б) ні, нам, олігархам, у цьому житті не до веселощів (2 очки);
в) кожному відмученому дню я шалено радий (3 очки).
8. Які фільми ви полюбляєте: комедійні чи трилери:
а) трилери, вони смішніші (1 очко);
б) полюбляю всі фільми, в яких є сцени у ліжку (2 очки);
в) комедійні — це ті, котрі про наших керівників (3 очки)?
9. Якому відпочинку ви віддасте перевагу: активному чи пасивному:
а) полюбляю футбол, бокс, баскетбол — по телевізору (1 очко);
б) язиком я така активна! (2 очки);
в) відпочивати не люблю, навіть у круїзах, саунах, кегельбанах я тільки те й роблю, що працюю, працюю, працюю...
10. Як ви виявляєте свою радість:
а) плескаю у долоні і тупочу ногами (1 очко);
б) починаю цілувати всіх гарненьких жіночок (2 очки);
в) хапаю рушницю і палю з неї на всі боки (3 очки).

Підрахуйте набрані очки. Якщо ви набрали від 0 до 10 очок, отже, це життя вочевидь не для вас. Погляньте навкруги: хіба безробіття, злидні, розгул злочинності — це не прекрасно? Ви набрали від 10 до 20 очок: радіти життю ви не вмієте. Мабуть, ви занадто добре вчилися у школі та інституті. Щоб виправити становище, терміново вступайте на двотижневі курси в Академію з підготовки еліти. Там вас навчать — як хапати від життя все! Якщо ви набрали від 20 до 30 очок, то дозволяйте вас привітати, ви справжній життєлюб, шкода лише, що життя на землі — зась!

Тестував Олександр ПЕРЛЮК.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Фотожарт

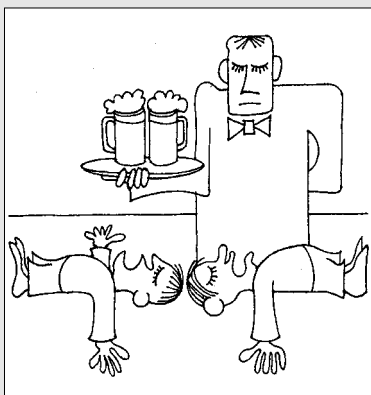

Якщо не понадкусую, то хоча б оближу...

Фото Юрія
ВЕНГЕРЕША.

Дошка пошани

...А Пив-Ку краще!

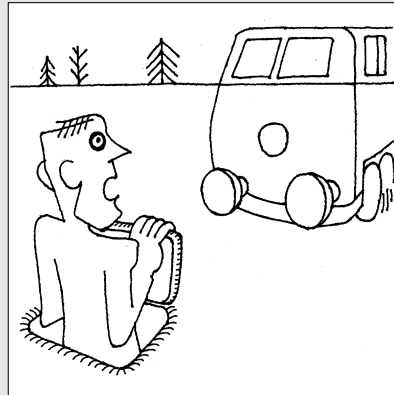
«СТОЛИЧНЫЕ НОВОСТИ»:
Кор.: — Центр україно-польського співробітництва у Дніпропетровську називали «Центром Кучми-Квасневського»...
Квасневський: — Я запропонував коротші й зручніші варіанти — щось на кшталт «Квас-Ку» чи «Ку-Квас» (сміється)...

ВІД ЧЕРГОВОГО:
— А коли серйозно, то, поза сумнівом, слід зупинитися на варіанті Квас-Ку. Бо після всіх отих вечорниць у центрі вранці легше буде вимовляти-прохати: кваску, кваску б... І, звичайно, шкода, що прізвище польського президента не Пивневський...

Нові свині — нове й свинство...

Віктор ПИНЗЕНИК, народний депутат України:
— Є проблема свиней і корита... Зараз прийшли нові свині... (ідеться про запровадження у Кабміні посад держсекретарів. — Черг.)

ВІД ЧЕРГОВОГО:
— Отож, відоме народне прислів'я: людям свято — свині смерть, підлягає переосмисленню: свиням свято — людині смерть?!

Знову босі

Віктор ЮЩЕНКО, нещодавній Прем'єр-міністр України:
— Знаю одне: ми поставили такі страховочні башмаки, що локомотив реформ нікуди вже не відкотиться.

***

Кривка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик знічев'я надимає шоки. Раптом Кіндрат відкладає убік газету — вслухається у підозрілий всепоглинаючий шум у лісі... Мерщій кидається до лазу і:

— Ой, брате, дивися, локомотив назад котиться! Юзику, це ти, либонь, уночі страховочні башмаки познімав!!

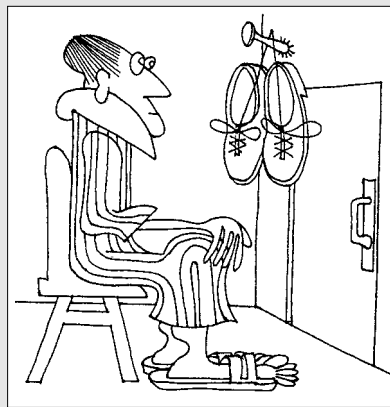
— Не-е-е, не я, то, мабуть, знов комуністи...

Куди й навіщо йти?

Міністр оборони США Дональд РАМСФЕЛД:

— Ми повернемося додому з почуттям великого здивування щодо відданості, яку виявив президент і його міністри у плані подальшого просування цим важким шляхом (від комунізму до ринкової економіки й демократії. — Черг.)

ВІД ЧЕРГОВОГО:
— А президент і його міністри залишилися вдома з не меншим почуттям великого здивування: навіщо кудись йти, коли вони їм і при комунізмі непогано?!

Черговий по «дошці» Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) — порушив справи про банкрутство:

1. Відкритого акціонерного товариства «РСУ — 6» (49068, м. Дніпропетровськ, вул. Строевая, 8, р/р 26008092404941 у Дніпропетровській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк, МФО 305017) — справа № Б25-4/2000;

2. Товариства з обмеженою відповідальністю «Маріанн» (52005, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Олександрівка, вул. Студентська, 1-Б, к.1, р/р 2600530167 у «Ощадбанку», МФО 306180) — справа № Б 15/88/01, розпорядник майна — Гришин М. А., 49027, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А, к.25, тел.(0562) 37-23-84, 37-96-17, 33-42-85;

3. Товариства з обмеженою відповідальністю «Агровест» (52005, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Дослідне, Обласний учбовий центр АПК, р/р 26009132034001, у КБ «Приватбанк», МФО 305299) — справа № Б 15/89/01, розпорядник майна — Гришин М. А., 49027, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А, к.25, тел.(0562) 37-23-84, 37-96-17, 33-42-85;

4. Акціонерного товариства закритого типу «Луч» (52001, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. м. т. Ювілейний, вул. Фрунзе, 4/16, р/р 2600031069 у Дніпропетровській філії АКБ «Мрія», МФО 306931, р/р 26009004001631 у АКБ «Прем'єр-банк», МФО 305686) — справа № Б 15/87/01, розпорядник майна — Гришин М. А. (ліцензія № 000086), 49027, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А, к.25, тел.(0562) 37-23-84, 37-96-17, 33-42-85;

5. Малою підприємства «Славутич» (53300, Дніпропетровська область, м. Орджонікідзе, вул. Л. Чайкіної, 27/56, р/р 2600030175597 у Нікопольській філії «Промінвестбанку», МФО 305534) — справа № Б 24/52/01, розпорядник майна — Онопрійко Д. І. (ліцензія № 000216), 49098, м. Дніпропетровськ, вул. Малиновського, 14/156, тел.(0562) 34-84-74;

6. Закритого акціонерного товариства «Автобаза № 7» (51400, Дніпропетровська область, м. Павлоград, пос. Литмаш, р/р 2600730170672 у відділенні «Промінвестбанку», МФО 305556 — справа № Б 26/59/01, розпорядник майна — Рябчук С. М. (ліцензія № 036), тел. (05632) 6-26-06;

7. Дочірнього підприємства «Нікопольського спеціалізованого управління № 109 ВАР «Дніпростальконструкція» (53200, Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Героїв Чорнобиля, 23-А, р/р 2600230175036 у Нікопольському відділенні «Промінвестбанку», МФО 305534) — справа № Б 15/91/01, розпорядник майна — Шмаль В. Г. (ліцензія № 171), тел. (05662) 2-33-26;

8. Спільного підприємства споживчої кооперації «Автотранспортне підприємство» Центральної спілки споживчих товариств України (51000, Дніпропетровська область, Царичанський район, смт. Царичанка, вул. Берегова, 1, р/р 2608070100100 в ДЮД АППБ «Аваль», МФО 305653) — справа № Б 15/103/01, розпорядник майна — Рябчий С. В. (ліцензія № 000052), 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахи, 2, тел.(0562) 65-89-65;

9. Товариства з обмеженою відповідальністю Науково-сервісно-виробничого підприємства «Магістраль — Дніпро» (49060, м. Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 108, р/р 26005107182001 у КБ «Приватбанк», МФО 305299) — справа № Б 15/85/01, розпорядник майна — Волок В. Г. (ліцензія № 213), тел. (044) 466-15-68;

10. Кооперативу «Будівельник ПТЗ» (53200, Дніпропетровська область, м. Нікополь, пр. Трубників, 91, р/р 26004100163001 у Нікопольському відділенні АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305114) — справа № Б 26/84/01, розпорядник майна — Михайліді П. М. (ліцензія № 000151), 50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, 7, к.4, тел. (0564) 28-39-61;

11. Державного придніпровського гідрометалургійного заводу (51900, Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Аношкина, 179, р/р 26003161873020, 26005161873040 у Дніпропетровській філії КБ «Приватбанку», МФО 305965) — справа № Б 15/108/00, розпорядник майна — Мішин В. П. (ліцензія № 208), тел. (056) 770-00-54, (05692) 3-06-56;

12. Товариства з обмеженою відповідальністю «МТР» (49070, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 10, р/р 26006300180 у АКБ «Технобанк», МФО 305987) — справа № Б 26/100/01, розпорядник майна — Вдовін М. В. (ліцензія № 423), 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Чкалова, 11, тел. (0562) 30-91-63;

13. Відкритого акціонерного товариства «Завод Екма» (51700, Дніпропетровська область, м. Вільногірськ, вул. Промислова, 31, р/р 26003321 у Жовтководській філії АКПБ «Аваль», МФО 306555) — справа № Б 24/24-01, розпорядник майна — Котенко О. С. (ліцензія № 172), 49098, м. Дніпропетровськ, а/я 937, вул. Набережна Леніна, 29 -А, к.604, тел. (0562) 32-35-21, (050) 320-33-76.

Майнові вимоги кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Надаємо додаткові відомості щодо розпорядників майна по справах, порушених арбітражним судом Дніпропетровської області і які були надруковані в газеті «Голос України» від 13.02.2001 № 27:

По справі № Б 15/132/00 щодо Закритого акціонерного товариства зовнішньоторгівельної фірми «Металтрейд» (Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Петровського, 253, р/р 26026001460152 у Дніпродзержинській філії АКБ «Прем'єр-банк», МФО 306737) призначено розпорядником майна — Талан Л. Г. (ліцензія № 000215), м. Дніпропетровськ, а/я 158, тел.(0562) 92-53-18;

По справі № Б 15/133/00 щодо Приватного торгово-комерційного підприємства «Метекспо» (Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Харківська, 57, кв.14, р/р 26001161645001 у Дніпродзержинській філії КБ «Приватбанк», МФО 305965 призначено розпорядником майна — Козаченко В. М. (ліцензія № 000003), 40044, м. Дніпропетровськ, а/я 14, тел. (0562) 45-54-22;

По справі № Б 15/162/00 щодо Товариства з обмеженою відповідальністю підприємства «Трансбуд» (Дніпропетровська область, м. Павлоград, вул. Полтавська, 129, р/р 26009158566001 у КБ «Приватбанк», МФО 305727) призначено розпорядником майна Рябчук С. М. (ліцензія № 036), тел. (05632) 6-26-06;

По справі № Б 15/94/00 щодо Концерну «Укрсільгоспродуктснаб» (Дніпропетровська область, м. Павлоград, вул. Полтавська, 129, р/р 26002158488001 у КБ «Приватбанк», МФО 305727) призначено розпорядником майна — Козаченко В. М. (ліцензія № 000003), 40044, м. Дніпропетровськ, а/я 14, тел. (0562) 45-54-22;

По справі № Б 15/93/00 щодо Товариства з обмеженою відповідальністю «Пат-Інвест» (Дніпропетровська область, м. Павлоград, вул. Комсомольська, 57, р/р 26002158712001 у Павлоградському відділенні КБ «Приватбанк», МФО 305727) призначено розпорядником майна — Козаченко В. М. (ліцензія № 000003), 40044, м. Дніпропетровськ, а/я 14, тел. (0562) 45-54-22.

Арбітражним судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-А) порушено справи про банкрутство:

1. № 9/36 про банкрутство Червонопартизанської виправної колонії № 68. Юридична адреса та банківські реквізити боржника: 94830, Луганська обл., м. Червонопартизанськ, рахунок 260003340627001 в Свердловському відділенні АПБ «Україна», код 08680412. Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Надаєнко П. В., ліцензія № 281 від 12.12.00 р. який мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. М. Раскової, 5/40.

2. № 10/13 б про банкрутство малого багатопрофільного приватного підприємства «Арго». Юридична адреса та банківські реквізити боржника. 94800, Луганська область, м. Свердловськ, кв. Пролетаріату Донбасу, 20, рахунок № 000468648 в Свердловському відділенні АПБ «Україна», код 13405767. Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Гальченко Г. Д., ліцензія № 000441 від 19.04.00 р., який мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Херсонська, 61, кв.4.

До уваги акціонерів Акціонерно-Колективної Торгової Організації Робітничого Постачання.

26 липня 2001 р. об 11.00 за адресою: Закарпатська обл. Тячівський р-н, сел. Буштино, вул. Травнева, 120 відбудуться загальні збори акціонерів Акціонерно-Колективної Торгової Організації Робітничого Постачання.

Порядок денний:

1. Зміна виду господарського товариства — з акціонерного на товариство з обмеженою відповідальністю. Або

1. Про внесення змін до установчих документів. Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів здійснюється з 10.00 до 10.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу,
- доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Пропозиції акціонерів щодо порядку денного приймаються не пізніше як за 30 днів до їх скликання.

Правління Акціонерно-Колективної Торгової Організації Робітничого Постачання.

Ліквідатор ВАР «Поліус»

Повідомляє про подовження строку прийому заяв на участь в конкурсі з продажу майна банкрута:

- адміністративні, виробничі, складські будівлі (в т. ч. — головний корпус площею 11000 м²), експертна оцінка вартості — від 330 грн. за м². (без ПДВ);
- обладнання — токарні, токарно-револьверні фрезерні, координатно-розточні, шліфувальні, електроерозійні верстати, гідравлічні преси (від 6,3т. до 100 т.), автомати холодновидаючі, термопластавтомати (KIASY 160/50—500/800) та інші, експертна оцінка вартості — від 1000 грн. (без ПДВ);

- меблі, шафи витяжні;
- вимірювальний інструмент;
- автопогрузчики, автомобілі;
- матеріальні неліквіди — провід, проволочка константанова, молібденова, ніхромові, радіокомпоненти та інші;
- господарчий інвентар.

Також продається заводська база відпочинку за адресою: Київська обл., Вишгородський р-н, с. Толокунь, площа земельної ділянки — 3,5 га.

Умови проведення конкурсу визначені Законом України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)».

Всі об'єкти (крім бази відпочинку) знаходяться за адресою: м. Київ, вул. Новозабарська, 2/6.

Ознайомлення з об'єктами продажу, ціною кожного об'єкту та умовами про участь в конкурс і прийом заявок здійснюється за адресою: м. Київ, вул. Новозабарська, 2/6. Додаткові заявки приймаються протягом 15 днів з дня публікації об'яви.

Тел.: (044) 430-36-23, 430-36-82, 458-07-25.

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) по справі № Б24/124-00 24 квітня 2001 р. визнано банкрутом АТЗТ «ВіГер» (м. Кривий Ріг, вул. Телевізійна, 3а, к.407, р/р 26008115095001 у Криворізькій філії КБ «Приватбанк», м. Кривий Ріг, МФО 305750, ЄДРПОУ 23651208) і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначена Михайліді Тетяна Володимирівна, ліцензія арбітражного керуючого № 000231 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, 7) тел.(0564) 28-30-51 (р).

Уважаемые акционеры!

Сообщаем Вам, что очередное собрание акционеров ОАО «Ботиевский» «Агротехсервис» состоится 21.07.2001 г. в 10 часов с повесткой дня:

1. Отчет правления ОАО о финансово-хозяйственной деятельности за 2000 год.
2. Определение порядка погашения убытков, мероприятий по погашению задолженности по заработной плате, налогам.

3. Ликвидация (реформирование) предприятия.
4. Уменьшение Уставного фонда на 342 грн. 50 коп. и аннулирование акций в количестве 1370 штук по адресу: с. Ботиево Приазовского района, Запорожской области, ул. Ленина, 18-А «Агротехсервис».

В случае невозможности принятия участия в проведении собрания просим сообщить об этом заблаговременно по адресу: 72319, г. Мелитополь, Запорожская область, ул. Петровского, 72. Т. 6-97-56.

27 липня 2001 року відбудуться загальні збори ВАР «Завод Укркабель»

Порядок денний:

1. Підсумки діяльності ВАР «Завод Укркабель» за 2000 рік.
2. Висновки Ревізійної комісії та затвердження річного звіту ВАР.
3. Затвердження основних напрямів діяльності ВАР та його планів на 2001 рік.
4. Про дивіденди.
5. Про ліквідацію дочірнього підприємства «Кабельтара».
6. Вибори голови правління ВАР «Завод Укркабель».
7. Довибори членів Ради Товариства.

Збори відбудуться за адресою: м. Київ, вул. Баговитівська, 14.
Початок о 14 годині.
Реєстрація учасників зборів — з 13.00.
Довідки по тел. 211-93-13.

Втрачені: установчі документи, печатка та штампи, Кримської філії Українсько-американського Товариства з обмеженою відповідальністю «КОПЕЛ» вважати недійсними.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) порушив справу Б 24/168-01 про банкрутство Підприємства з іноземними інвестиціями «НАКОСТА». 49079, м. Дніпропетровськ, вул. Курсантська, 21, ЗКПО № 21871650, р/р 26040104791007 в КБ Приватбанк, МФО 305299.

Розпорядником майна призначено Чикильдіна Олександра Миколайовича, ліцензія № 000014 від 28.12.1999 р. (49008, м. Дніпропетровськ, пр. Токарний, 55, тел. (0562) 42-68-43).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Місто не спить

Нічний репортаж

Служба 03: ризик, невдячність і вічні балачки про скорочення

У Києві 16 підстанцій швидкої допомоги. Це 0,46 бригади на 10 тисяч населення (норма — 0,7). Вдень працює 144 бригади, вночі — 98. Протягом року лікарі «швидкої» вводять хворим майже 16 тонн розчинів. Одна бригада платникам податків обходиться в 74180 гривень на рік. Кількість викликів дедалі зростає.

В одному з київських ресторанів бригада «швидкої» нещодавно врятувала п'яному китайцеві не тільки життя, а й шість тисяч доларів, ще більше еп, фото- та відеоапаратуру. Після виписки пацієнт віддячив своїм рятівникам... скандалом: недорухався кількох доларів.

Лікарі — часті свідки чвар і конфліктів. Їм доводиться працювати в умовах постійної загрози скорочення, відсутності засобів самозахисту і необхідних ліків, а іноді — ризикувати життям.

Найчастіше нічне чергування лікарів з першої столичної підстанції розпочинається з виклику до «постійних пацієнтів» на Герцена, 9, де знаходиться Шевченківське РВВС, яке медики називають «розсадником». Нерідко вони рятують тут життя наркоманам, бомжам, приводять до тями затриманих, які симулюють бува і втрату свідомості, і божівіллі, і навіть пологи.

Виїжджаємо з бригадою Володимира Ковальова до пацієнта Луїса з Анголи, якого затримали за торгівлю наркотиками. Чорношкірому білосі вже втретє за добу викликали

медиків. Він жалівся то на температуру, то на біль у шлунку.

— У мене виразка, — виправдовувався цього разу Луїс.

І розповів, що такий діагноз йому поставили фахівці інституту... Амосова.

Лікарі його обстежили. Та ніяких ознак хвороби не виявили. А далі всі опинилися заручниками обуреного ангольца, який влаштував «танець живота» на підлозі — так хотів до лікарні. В «нестерпний біль» повірили лише автори цих нотаток, проте ангольца під пильним оком трьох конвоїрів таки повезли до міської лікарні швидкої допомоги. Дорогою Луїс шосили стогнав і благав стражів порядку зняти з нього наручники.

Черговий хірург, оглянувши «хворого», відправив його назад до РВВС.

У кімнаті відпочинку підстанції медики відпочивали недовго. Їх знову кликали на допомогу. Спочатку пацієнтові, який намагався покінчити життя самогубством. Потім 60-річний чоловік скаржився на болі в серці.

— Ми не любимо пацієнтів за невдячність, а вони нас — за байдужість, — філософствував уже в диспетчерській ескулап з 20-річним досвідом. Певне, знав, що казав.

Наталія ЯРЕМЕНКО,
Богдан ДОВНИЧ.

Р. S. Того ж ранку я поїхала до поліклініки. Хотіла попросити медиків «швидкої» під'їхати до мого будинку і при потребі надати допомогу присутнім на похороні сусіда. (До речі, будинок розташований на їхній ділянці.)

Але почергувати протягом двох годин погодилося лише одна лікарка. Свою «небайдужість» вона оцінила у 45 гривень.

Хай живе конкуренція!

У Дніпропетровську створюють альтернативні служби комунальних послуг для населення. Голова облдержадміністрації Микола Швець оголосив тут початок «комунальної революції».

На зміну монополізованим теплопунктів, водоканалу та «Дніпрогазу» прийде конкуренція альтернативних служб комунальних послуг. Для всіх обов'язковим стане суворий облік спожитого, а за непорушні орієнтири правитиме тільки реальна собівартість тепла, газу чи води. Місцева ж влада фінансово та пільгами підтримуватиме лише тих, хто оновлюватиме обладнання та запроваджуватиме виключно ресурсозберігаючі технології.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) за заявою Акціонерного комерційного банку «Прем'єрбанк» порушена справа № Б26/137/01 про банкрутство державного підприємства «Агрофос» (51917, м. Дніпродзержинськ, пр. Аношкіна, 179, ЗКПО 31045041, п/р 26005006511 в Дніпродзержинській філії АППБ «Аваль»). Розпорядником майна боржника призначено Рижих Віктора Вікторовича, ліцензія № 236, тел.: (05692) 3-15-03. Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Згідно з Постановою Арбітражного суду Вінницької області від 25 травня 2001 року розпочато ліквідаційну процедуру по справі № 367/5-342 ВАР «Барський консервний комбінат», розташований за адресою: Вінницька область, м. Бар, вул. Червоноармійська, 3, код 00374002, р/р 26001200031000 в Барській філії АК АПБ «Україна».

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Погрібного І. Я. Подача позовних заяв про включення до реєстру вимог кредиторів припинена.

Українсько-американське ТЗОВ «КОПЕЛ» повідомляє про ліквідацію своєї Кримської філії Українсько-американського ТЗОВ «КОПЕЛ» зареєстрованої за адресою м. Сімферополь, вул. Кірова, 32. Рекламациї приймаються за адресою: м. Львів, вул. Ів. Франка, 61. ТЗОВ «КОПЕЛ».

Актуально

■ Знак біди

Вуличні університети

Майже 14 тисяч — стільки в Донецькій області дітей, які залишилися без батьківської опіки, та сиріт. Лише в першому кварталі виявлено понад 1500 малих бродяжок і прохачів. 238 із них цього року не відвідували навчальні заклади. Зростає і кількість порушників закону серед учнів шкіл і ПТУ.

Депутати обласної ради, які на останній сесії розглянули виконання програм із попередження дитячої бездоглядності, вважають, що судам варто активніше використовувати примусові заходи виховного характеру. Приміром, школи соціальної реабілітації в Горлівці та Єнакієвому, які не є виправно-трудовими, а спеціальними навчально-виховними закладами, укомплектовані лише на 25 відсотків, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

■ Ноу-хау

І ми не ликом шиті

3. А поліуретанчик-то вітчизняний

Віднини російські, турецькі та італійські виробники штучної шкіри — поліуретану — конкуруватимуть з українськими. Але поки що на нашому ринку.

А виробляє поліуретанові тканини науково-впроваджувальна фірма «Поліклім». Завдяки вдосконаленій технології матеріал не поступається натуральній шкірі, а за деякими показниками, як стверджують фахівці, й кращий за неї. Зокрема, стійкістю до вогню, морозів та отруйних речовин.

Полімерними матеріалами вчені Інституту хімії високомолекулярних сполук почали цікавитися ще сорок років тому. Та донедавна наші промисловці віддавали перевагу полівінілхлориду. Хоча він, на думку деяких вчених, шкідливий для здоров'я, бо випромінює хлор. Технологія виготовлення поліуретану дуже проста: полімерна плівка покривається натуральною чи синтетичною тканиною, потім матеріал фарбується і за бажанням оздоблюється малюнком і тисненням. Через добу еластична тканина готова!

Цю технологію і почав застосовувати на власному виробництві колишній працівник інституту Володимир Правдін. Зацікавленість полімерами — це не лише данина моді штучної шкіри, за якою почали ганятися непосидючі кутюр'є. Поліуретан — це передусім практичний і не шкідливий для здоров'я матеріал. Він пропускає повітря, але не пропускає воду. Столичні вмільці відпрацювали технологію нанесення поліуретанового покриття практично на всі види тканин: від брезенту до велюру. Президент підприємства Володимир Правдін запевняє, що всі розробки фірми «Поліклім» впроваджуються вперше й аналогів поліуретану немає.

Замовників довго не чекали. Український поліуретан нині використовують у багатьох галузях промисловості. Швейники виготовляють верхній робочий одяг, шумопоглинаючим матеріалом обшивають салони та кабіни літаків, сидіння у громадському транспорті. Меблевики уподобали новий еластичний матеріал для своїх виробів. Поліуретаном зацікавилися столичні підприємства «Роза», ім. Смирнова-Ласточкина, «Юність», відомі модельєри.

На черзі ще одна новинка від «Полікліму» — «кирза», яку раніше привозили лише з Росії. Отже, робітники та військовики невдовзі зможуть носити нове взуття з практичного матеріалу. Приємно, що з вітчизняною родзинкою.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

(Далі буде.)

ДАЛІ БУДЕ Тепер шумлять тут липи

«Голос України», 9 червня 2001 року. № 101 (2601)

Столиця

Просто на очах у мешканців нового житлового мікрорайону, що на масиві Позняки в місті Києві, виріс чудовий парк. Ще кілька років тому територія навпроти магазину «Елікс», що неподалік станції метро «Позняки», була пустищем, а тепер тут зеленіють і шумлять липи, раннього ранку чути спів пташок, а ввечері під жовтим світлом ліхтарів алеями прогулюються пари.

Парк став затишним і бажаним куточком відпочинку, а також окрасою району, в якому я живу. Мені та моїм сусідам стало цікаво, хто ж ті люди, які шовесни навідується сюди, аби причепурити територію парку, посадити нові куші й дерева? Вочевидь це ентузіасти, небайдужі до справи, яку виконують, бо у вихідні працюють зладжено й дружно. Як вдалося довідатися, вони належать до громадської організації Всеукраїнська екологічна ліга, а за-

тіявши проект «Парк тисячоліть», прагнуть істотно змінити екологічну ситуацію в Україні. Для цього члени організації проводять різні природоохоронні акції, ведуть дослідницьку та пізнавальну роботу, беруть участь у рейдах державних органів щодо припинення незаконної торгівлі та збору рослин, занесених до Червоної книги. Вони також закладають нові парки, сквери, алеї у великих містах і маленьких селах нашої країни, адже свої осередки

мають в усіх двадцяти п'яти областях України. До цієї діяльності вони активно залучають школярів та молодь, а також людей, які люблять природу, наприклад таких, як у Київському центрі інновацій та розвитку. В рамках ініційованої ним програми «Чисте місто» цього року на придбання посадкового матеріалу та облаштування парку на житловому масиві Позняки центр витратив майже сто тисяч гривень.

У чудовому парку, створеному добрими людьми, я люблю відпочивати зі своєю дев'ятирічною донькою. Цієї весни і вона посадила свою першу берізку разом з дівчатками і хлопчиками з «Екологічної варти» — дитячої спілки, створеної за сприяння Всеукраїнської екологічної ліги.

Володимир ТОДОСІЙ,
мешканець київського мікрорайону «Позняки».

Фото з конверта

— А ти що, теж собака?

Фото А. ПАВЛОВА.

Київ.

Хочеш — вір, хочеш — не вір

Краще остерегтися

- Не наступайте на зметене сміття і не виносьте його ввечері з хати — буде сварка.
- Не метіть в одній хаті різними віниками — все ваше багатство розійдеться по кутках.
- Віник у хаті має стояти або висіти помелом вверх — оберегає від зла. Якщо в хату зайде погана людина, її ча-

ри не подіють.

■ Якщо жінка, підмітаючи підлогу, обмете когось віником — того люди стануть недолюблювати.

■ Не мийте підлогу пізнім вечором — вимиває своє благополуччя, і не починайте мити її з порога — до нещастя.

Усміхніться!

Не мед

В одній із забігайлівок сидить чоловік. Хлопчик тягне його за рукав:
— Ходімо додому, татку, ходімо додому!
— Та зачекай же! На ось, спробуй цього, — простягає склянку з горі-

кою. Дитина закашлялася, з очей потекли сльози.

— Ну, що? — питає батько.

— Гірке і бридке! — заплакав хлопчик.

— Отак і мамі скажеш! А то вона думає, що я тут мед п'ю...

Феодосій ЛУЗАН.

Київ.

А я роблю так

Обходжуся без хімії

Наша спільна біда: варто на поверхні ґрунту прорости картопляно-му бадиллю, невідомо звідки з'являється колорадський жук. І жодний спосіб боротьби не допомагає його вивести. А я роблю так.

На одну добу замочую шматочки картоплі в розчині сечовини і розкладаю на ділянці на ніч або в похмуру погоду. Жук, накинувшись на отруєні приманки, гине. Восени, після збору врожаю, повторюю цей спосіб. Колорадський жук обходить мою картоплю стороною.

Антоніна СЕРДЮК.

Золотоноша
Черкаської області.

Будьте здорові!

І не треба стоматолога

Якщо у вас заболіли зуби, ви можете допомогти собі самі

Назбирайте у червні полину і висушіть у затінку або на горіщі. Потім складіть його у пляшку і залийте спиртом або горілкою. Через день-два ліки готові. Налийте у склянку дві столові ложки настоянки та столову ложку води, щоб не спричинити опіку рота і полощіть зуби 1—2 рази на тиждень. Після полоскання не намагайтеся позбутися присмаку гіркоти в роті, потерпіть, адже полин — це теж ліки.

Ясна ви можете зміцнити, якщо полоскатимете рот двічі на день настоем дубової кори та липового цвіту. Для приготування такого відвару змішайте дві частки кори дуба з однією — липового цвіту. Чайну ложку суміші залийте склянкою окропу, дайте трохи охолонути і, процідивши, починайте полоскання.

Марія ОКИПЧУК.

Переяслав-Хмельницький
Київської області.

Поради рибалкам

Чай для черв'яків

- Якщо ви вирушаєте на риболовлю і складаєте вудлища у чохла, не забудьте примотати до них гачки ізоляційною стрічкою — вони не плутатимуться і не впинатимуться у брезент.
- Якщо в землю, в якій є черв'яки, ви додасте небагато спитого чаю, черв'яки будуть живими і рухливими, бо чайні, перемішавшись із землею, збуджують діють на приманку. Черв'яки стають жвавіші і, звичайно, приваблюють для риби.
- Якщо вам пощастило і клює добре — не складайте рибу в поліетиленовий пакет, вона там швидко зіпсується. Найліпше риба зберігається у спеціальному садку, зануреному в воду.
- Якщо у вас нема ніякої наживки, використовуйте відварену картоплю. Наріжте її пластинками завтовшки 1—2 см, трубочкою (наприклад, верхньою частиною шарикової ручки, в якій відрізано закритий кінець) видавіть шматочки картоплі і складіть у коробочку. На гачку № 4—5 циліндричні заготовки тримаються міцно.

Віктор ТОКАР.

Чернівці.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ,
Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ,
Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 03110101.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Народний календар

Хто у червні байдикує, той узимку голодує

11 ЧЕРВНЯ — Феодосії. Починають колоситися зернові. Прийшла Федосія й дивиться, хто як сів.

14 ЧЕРВНЯ — Харитона. Якщо цього дня йтиме дощ, то надовго, а коли сонячно, то на добрий налив колосся.

Прикмети червня

- Якщо сильно пахнуть квіти жовтої акації, а навколо них густо в'ються комахи — на дощ і негоду.
- Рясно цвіте гречка — на спекотне літо.
- Коли листя клена починає «плакати», то через три-чотири доби збереться на дощ.
- Чистий захід сонця на суху погоду; якщо з'являється зелений промінь, то наступний день буде сонячний.
- Червневий дощ почався при сході сонця — припиниться аж під вечір.

Астрологічний прогноз

на 11 — 17 червня 2001 року

Тиждень насичений подіями, успіх залежить від вашої оперативності й спритності. Не засмучуйтеся, якщо вам доведеться розлучитися зі своїми ілюзіями.

ОВЕН. Вам варто спрямувати свої зусилля на розв'язання глобальних питань, наприклад, придбання сучасної техніки або засобів пересування, що розширять ваші можливості. Такий самий ефект дадуть усіяні поїздки, контакти і знайомства.

ТЕЛЕЦЬ. Ви для когось можете стати солідним придбанням, але в більшості випадків вибір залишатиметься за вами. Зможете зібрати плоди своїх минулих зусиль: отримаєте великі гроші, матимете успіх у комерції.

БЛИЗНЯТА. Цього тижня ви будете упевнені в собі і навіть щасливі. Як ніхто інший викличете до себе увагу і будете потрібні людям. Ви зможете визначитися з тим, де і як використати свої можливості.

РАК. Будьте вдячні ангелу, який оберігає вас, а також будь-якій допомозі й підтримці, пільгам і знижкам. Ваше власне завдання: бути таким меценатом, який вам під силу.

ЛІВ. Для вас цей тиждень принесе несподіваний поворот у житті й велику радість. Ви запам'ятаєте її, як одну з кращих і незвичайних. У вас кардинально зміниться і поліпшиться оточення.

ДІВА. Ви можете посісти дуже високе становище. Такий ривок ще не скоро вдасться повторити. Цей тиждень — кращий для того, щоб поправити свої справи, отримати гідну посаду або взагалі поміняти роботу.

ТЕРЕЗИ. Для багатьох цей час сприятливий для перспективного поліпшення в освіті або в розв'язанні юридичних питань. Якщо відчуваєте за собою ширшу правоту, то справедливість переможе, ви отримаєте фінансову компенсацію.

СКОРПІОН. Скориставшись допомогою когось із членів сім'ї, можете досягнути своєї мети, вигідно розв'язати питання оренди, розділу спільного майна або об'єднання фінансів.

СТРІЛЕЦЬ. Ви можете змінити ваше подружнє життя, наповнити його новим змістом. Для молодого шлюбного союзу настануть приємні дні. Якщо ви маєте намір створити сім'ю, то можете розраховувати на щасливий шлюб.

КОЗЕРІГ. У вас буде багато роботи, яка обіцяє високий зарібок. У роботі або побуті можете благополучно уникнути зайвих турбот і отримати вигоду, якщо не побойтеся взяти на себе відповідальність.

ВОДОЛІЙ. Ви будете дуже удачливі: можна грати і виграти, можна заявити про себе, дати рекламу і закохатися. Можливо, ви зважитесь на шлюб або союз, отримаєте вигідну пропозицію, жінка може завагітніти.

РИБИ. Цього тижня займатиметеся домашньою або розв'язанням проблем ваших батьків. Ваше сімейне майно або кількість членів сім'ї може збільшитися. Ви легко впораєтесь з домашніми обов'язками.

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;

Відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

Internet: http://uamedia.visti.net/golos